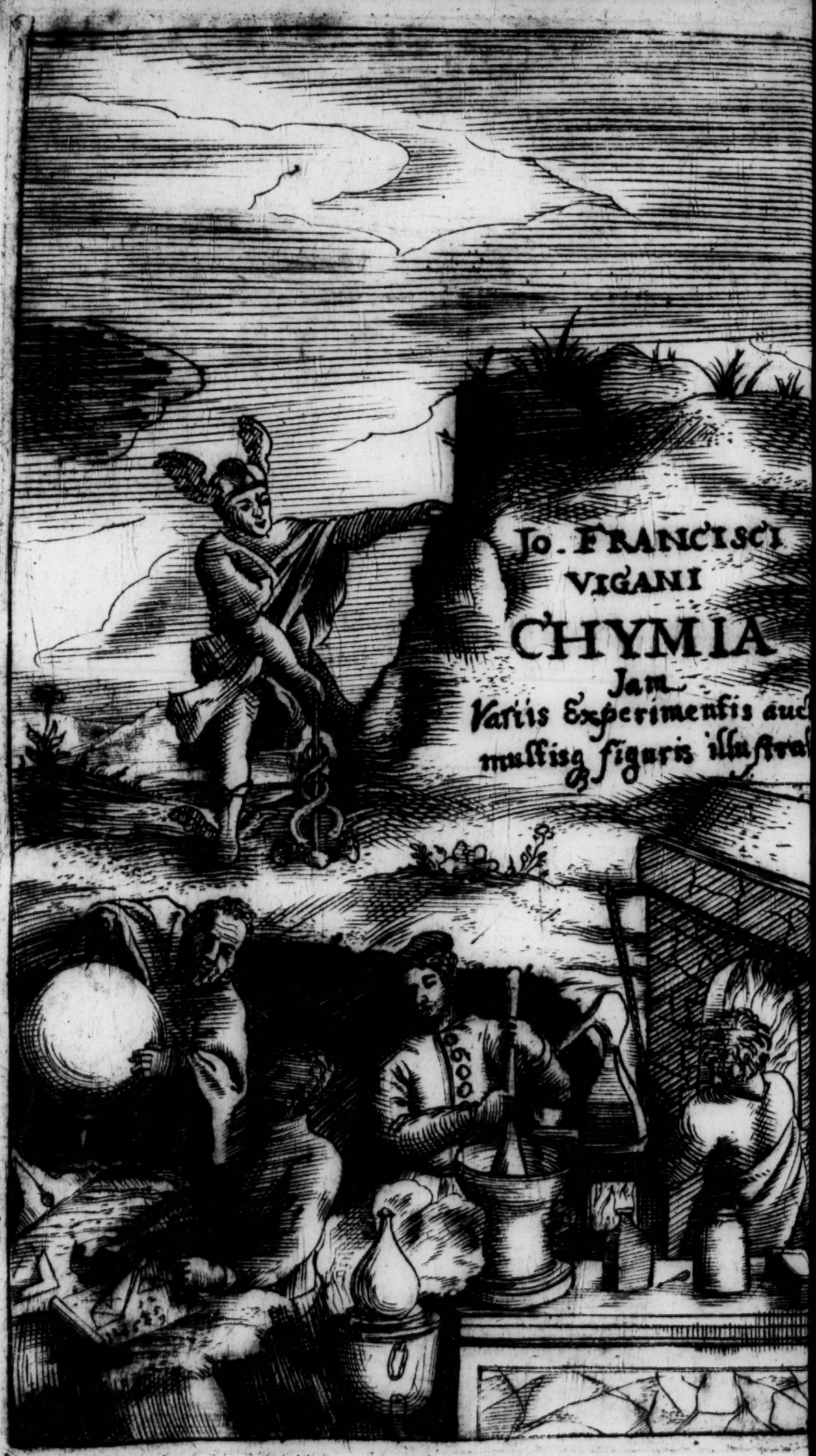
Jo. FRANCISCI
VIGANI
CHYMIA
Jam
Variis Experimentis auc
multisq; figuris illustra

JOHANN. FRANCISCI VIGANI,

CHYMIA

Jam

Variis Experimentis aucta,

multisque Figuris illustrata.

Namqueeadem cœlum mare, terras, flumine, solem
Constituunt; eadem fruges, arbusta, animantes;
Verùm aliis, alioque modo commista moventur.

Lucret. lib. I.

Cum Indice rerum & verborum locupletissimo.

LONDINI.
Impensis *Henrici Faithorne*, & *Joannis Kersey*
ad insigne Rosæ in Cæmeterio D. *Pauli*,
M DC LXXXVIII.

GLASGOW
UNIVERSITY
LIBRARY

Excellentissimis Nobilissimisque

VIRIS,

Tàm re qvam nomine verè
magnis,

GUILIELMO
Comiti DEVONIÆ,

PHILIPPO
Comiti CHESTERFIELD,

THOMÆ
Vicecomiti FAUCONBERG,

Hanc suam Medullam Chymiæ *gratitudinis ergo humillimè*

D. D. D.

Johannes Franciscus Vigani.

AUTHORIS
AD
LECTOREM

PRÆFATIO.

Benevole Lector,

MEdullam hanc Philo-Chymicam tibi maritare volo, illam igitur conjugali amore recipe, est enim pura, & casta, minimèq; gravida aliorum laboribus, continet tantùm illa, quæ hisce oculis vidi,

bisce manibꝰ tractavi; nulla hic figmenta, nulla somnia, aut umbræ, nulli hic furtivi fasciculi, aut sesquipedales compositiones, sed brevitati, & tuæ voluptati studens, nihil præter proprias meas observationes accumulavi, & peperi, non famæ, aut lucri gratiâ, sed mente honestâ, & verè Philosophicâ, ut communi hominũ utilitati (quantum in me est) inservirem, hâc ratione persvasus hic publicè prodeo in Theatro Anglicano, (*magno illo artium* Elaboratorio) *acturus partem hospitis devotissimi; vos, igitur,* Angli, *more vestro hunc libellũ accipite,* h.e. *candidè & amicè, vestra enim gens olim inclaruit, & hodiè celebratur pro morum svavitate, profundissimâ eruditione, & furtitudine invictâ;* quæ regio in terris vestri non plena laboris?

De Chimiæ *Antiquitate, nobilitate, & necessitate hic Rhetoricari nolo, licèt de illâ dicendi nemini de esse potest vel Materia, vel Oratio, qui hæc desiderat, adeat Doctissimum* Borrichium, *sed credo paucos, aut nullos (nisi* Bæotico *ingenio fatuos) dignitatis & summæ utilitatis* Chymię *esse ignaros, ergò hic non opus est* Hederâ; Anatomia *detegit partiũ corporis situm, texturã, usum, morbosq; ; Scientia plantarum, animalium, mineraliũ, aliarumq; rerum naturalium suppetitat nobis materiam medicã,*

am-

amboq; comitantur ineffabili quâdam voluptate, magnoq; emolumento; at sola Chymia *suâ industriâ, & artificio utile ab inutili segregat, medicamenta perficit & humanis functionibus adaptat, nec solum Medicinæ, sed Philosophiæ naturali, artibus Mechanicis, aliisq; vitæ nostræ commodis maxime inservit, adeô ut sine* Chymia *gens humana esset manca. & rudis; est scientia tam naturalis, & necessaria, ut instinctu qvodam, inevitabili rerum fato ad illam exercendam ducuntur homines, in præparando cibo, potu, pane, & sale, se prodit* Chymia; *ubiq;, & semper ab ipsâ creatione exercitata fuit, est ipsa Machina, qvæ* volvit, & temperat orbem; *nam ipsa* Natura *nihil aliud est qvàm prudentissimus, peritissimus, & dexterrimus* Chymiater, *corrumpens, generans, segregans, uniens, circulans, & digerens vastam mundi molem, immensam illam* Atomorum *concretorum, & variè figuratorum massam, à qvorum diversis innatis qvalitatibus* viz. *motu, figurâ, magnitutine, situ, & texturâ (qvæ omnia multiplicia & dissimilia sunt) dependent singulæ variæ rerum mixtarum facies, qvalitates & phænomena, qvæ nihil aliud sunt præter meras distinctas ideas, ortas à variis impressionibus Atomicorum principiorum, diversimodè dispositorum, corpuscula enim illa variè modificata sunt uni-*

ea Elementa, & ſemina rerum: *Aqua* Thalis, *ignis & aqua* Hippocratis, *quatuor Elementa* Ariſtotelis, *tria* Paracelſi, *quinque* Williſii; *Acidum & Alcali* Tachenii *ſunt horum creaturæ; ad particulas igitur, ſeu corpuſcula multifariam texta, & mota primario recurrendum eſt cum ſapientiſſimis veteribus*, Democrito, Epicuro, Lucretio; *& Sagaciſſimis Modernis*, *Celeberrimo* Verulamio, *ſubtili* Carteſio. *cogitobundo* Hobbio *præſertim verò Doctiſſimo* Gaſſendo, *magnoq;* Boylæo, *qui uberrimis & perſpicuis experimentis illuſtravit omnia, in tenebris antè involuta, & extra dubitandi aleam poſuit, partâque indubitatâ victoriâ contra Elementa Peripatetica, & principia Chymica, triumphum ſplendidiſſimum meruit, modò verecundia, & humilitas* Philoſophi *tam debitam, juſtamque pompam pateretur; at* Baylæus *ſuis non gloriatur Lauris, ſuis non ſuperbit Spoliis, & Trophæis, nec* Capitolium *aſcendere luborat, licet* venit, vidit, vicit.

Si hunc meum laborem, & igneas lucubrationes, Candide Lector, in bonam acceperis partem, tibi breviter alia opuſcula perlegenda tradam, modo Benigniſſimus Deus mihi vitam largiatur, nam per totum vitæ ſtadium delectiſſimam meam Chymiam, (corculum, & animæ dimidium meæ) per ignem, & aquam perſequar.

CHY-

CHYMIA.

CHymia, quæ venit à Chema, hebraicè ſidus calidum ſignificante, eſt ars contemplativa, & activa, rerum cunctarum naturam examinans, unde terræ Metalla mutuantur nomina ſua à Stellis, quarum variæ influentiæ credebantur olim temperare, & determinare Sublunaria; excellentia hujus artis liquidò apparet tam antiquitate nominis quam veterum Teſtimoniis; *Tubal Cain* (homo octavus ab *Adamo*) erat verſatisſimus in operibus Metallicis; *Moſes* calcinavit, & in pulverem redegit aureum Idolum *Israëlitarum*; & vetuſtisſimus *Ægyptiorum* Hermes fuit expertisſimus in arte Chymicâ, præſertim Metallicâ, unde profluxerunt immenſæ *Ægyptionum* opes; nec hîc prætereunda ſunt *ſmaragdina*, penè divina, *tabula* & *ſymbolum aureæ Homeri catenæ*. Omnis res creata ſublunaris eſt objectum hujus

Chymiæ Etymologia Antiquitas, Objectum.

divinæ artis, quæ à ſuis non ſolum purgatur fæcibus, ſed ad ulteriorem deducitur perfectionem, eſtque hæc Ars unicum tam Mechaniæ, quam Medicinæ principium & fundamentum.

Examinatio principiorum.

Olim inter Hebræos, Græcos, Latinosque, plurimi pro Principio Catholico, & Materiâ primâ aquam viſcidam venerati ſunt, è quâ, parte ſubtili, & ſubtiliſſimâ à craſsâ diviſis ſecundum leges Motûs, totum ſyſtema Coſmicum ædificari, & adhuc conſervari perpetuâ circulatione voluerunt; at hæc Hypotheſis non ſolido innititur fundamento, licet ſuſtentatur ſacrâ veterum authoritate, & nuperrimè ab *Helbigii* humeris, quia neceſſe eſt hoc ſuum principium, (ſuppoſito quod tale datum fuit aut, datur,) componi ex infinito numero Atomorum, ſeu corpuſculorum variè modificatorum, à quibus viſcoſitas, motus totaque forma hujus aquæ derivanda ſunt; ergò non meretur nomen principii primarii, ſed collocetur (modò fuit, aut eſt in rerum naturâ) in claſſe ſecundariorum, ſeu compoſitorum Elementorum. Peripatetici Ignem, Aërem, Aquam, & Terram pro principiis, & elementis ſtatuerunt; *Paracelſus* ſuam Trigam

gam, Sal. Sulphur, & Mercurium, in ſcenam Chymicam producit; *Williſius* quinque principia aſſignat, Spiritum, Sulphur, Salem, Aqvam & Terram. Expertisſimus, & dexterrimus *Tachenius* à Magiſtro *Hippocrate* eductus, Ignem, & Aquam, (Acidum, & Alcali,) eſſe principia acriter argumentatur, eademque opinio propagatur à *Vanderbeck. Swalvio Porzio*, &c. at rejicitur ab experientisſimo *Boylæo*, ſagacisſimo hujus ſeculi Philoſopho; fatendum tamen eſt hanc Hypotheſin, de Acido, & Alcali multûm rei medicæ inſervire, & non poſſum non applaudere immortali *Tachenii* ingenio; veruntamen omnia hæc vulgaria principia ſunt effectus aliorum principiorum, quo conceſſo darentur principia in infinitum; prætereà illa omnia Elementa variantur, & transmutantur pro lubitu artificis, *viz.* aqua in aërem, aër in aquam, aqua in terram, ſal in ſulphur, ſulphur in materiam Mercurialem, & in ipſam terram, quæ Phænomena vix congruunt, aut quadrant veræ Ideæ, & naturæ principii; ergò ut vera cognoſcamus principia, non ad cummunem Chymicorum praxin, ſed ad Atomos, ſeu corpuſcula variè texta, & meta recurren-

rendum est, à quorum diversis modificationibus non solùm prænominata, sed ferè innumera alia principia, malè sic dicta, emergunt, nam ignis, & motus vix dissociant particulas corporum sine alterationibus, & novis compositionibus; multaque Phænomena producuntur ab Acido, & Alcali quæ non dependent ab Acidis, aut Alcalicis qualitatibus, sed ab aliis Mechanicis affectionibus: Qui plura de hisce rebus desiderat, adeat præfacionem hujus libri, & revolvat *Boylæi* scripta: ut, Sceptic. Chymic. cum appendice novâ. Animadversion in Hypothesin Alcali & Acidi, Chymic. Paradox. de transmutatione principiorum Chymicorum; item Origin. Formar. & Qualitat. omnia sanè cedro dignissima.

Relictis, & prætermissis plurimis præludiis, & operationibus ab aliis Chymicis toties repetitis usque ad cramben, referam tantùm illa, quæ aut ipse inveni, aut illustravi, aut methodo faciliori peregi, omniaque brevissimè.

De vitriolo. Ad Oleum, & Spiritum vitrioli conficiendum, Vitriolum calcinatur ad flavedinem, ut accidentalis advolet humiditas, & deinde in retortâ vitreâ summo ignis gradui expositâ per saxa-

ginta

ginda horas destillatur, prodit spiritus, (qui in alio vitro rectificari potest: & in fundo remanet spiritus acidus admodum corrosivus, à nonnullis falso oleum vocatus. Breviori temporis spacio perficitur, & majori lucro, per amplisimum recipiens cum magno orificio, ut spiritus exitum habeant liberorum, D. *Boylius* è Colcothar vitrioli prius edulcorato aquâ pluviali, sublimando cum duplici quantitate Salis ammoniaci, conficit suum ens Veneris, quod est satis nobile medicamentum; item Colcothar edulcoratum, & cum aq. albuminis ovi in cataplasma redactum, cancrum mammarum non ulceratum sæpè profligat; infunde guttatim spiritum corrosivum in aquam pluvialem supradictam vitriolo imprægnatam, & ad dimidium evaporatam, & videbis strias instar capillorum; infunde balsamum sulphuris anisatum, in supradictam aquam, & inveniens massam rubram instar saponis; si accipias vitriolum Martis sic dictum cum duplici quantitate salis ammoniaci & eâdem methodo procedas, habebis sublimatum ejusdem odoris, & saporis, cum ente Veneris supradicto. Accipe limaturam Martis, & spiritum Vitrioli aci-

Vitae Fig

acidum, fermenta, digere & filtra addito quodam ſale, prodit liquor ſtypticus, qui ſiſtit ſanguinem arteriæ inciſæ ſine excoriatione; ſunt qui accipiunt Vitriolum Martis, & deſtillant pro ſpiritu, quem pro magno ſecreto vendunt, ſed nihil aliud eſt quam ſpiritus Vitrioli regeneratus. Tartarum vitriolatum vulgô conficitur guttatim inſtillando ſpiritum Vitrioli in ol. Tartari per deliquium ad perfectam ſaturationem exſiccando, poſtea in aqua pluviali diſſolvendo, filtrando, evaporando, & iterum lentè exiccando pro uſu; ſed mihi eſt alia quædam methodus particularis, *viz.* ſumo vitriolum viride, in aq. pluviali diſſolvo, digero, & filtro, poſtea mediante calefactâ laminâ ferreâ illud totaliter privo ſuis particulis cupreis quibus videtur ſpoliari cum ferrum non amplius ad ſe attrahit corpuſcula cuprea, tum iterum filtro & guttatim ſuperaffundo alcali volatile, ut ſal armoniac. aut C. C. q. ſ. digero, filtro, iterumque cum judicio infundo ſpiritum volatilem opus repetendo donec in digerendo nil impuri infundo apparet, tum ultimò evaporatione exicco, & ſervo ad uſum; doſ. ℈j. in morbis chronicis, cum fructu uſurpetur,

petur, longè enim antecellit vulgare Tartarum vitriolatum. Cum vitriolo hungarico pulvis ſympatheticus conficitur, cujus virtutes in dubio ſunt, ſed D. *Boylius* fecit ſeqvens experimentum, quo collegi poteſt ejus virtutem eſſe qvam maximam & nudis tantum verbis non refragandam: Habebat generoſa quædam mulier hæmorrhagiam uteri jam quatuor menſibus, & tam potenter à pulvere ſympathetico conſtipata eſt, ut valdè ægrotaret propter inhibitum fluxum, quem iterum provocavit per tincturam Succini: confiteor plurima vulnera poſſe curari ſine applicatione emplaſtrorum dummodo ab aëre externo defendantur, iſta tamen aſſertio, non pulveris ſymp. virtuti contradicit.

E vitriol. Roman. ſal nitro ana *lib. j.* ſal. commun. *lib. ij.* Calc. viv. *lib. ſſ.* calcinato vitriol. lege artis; deſtilletur aq. fort. à plurimis laudata. E Colchotar vitrioli, & nitro, aqva fortis deſtillatur communi methodo, puto tamen eſſe ſpiritùm nitri; ſumatur ergo vitriolum calcinatũ usq; ad flavedinem, nitri, ana; in retortâ vitreâ ambo imponantur, & recipienti bene lutato, ignis fortis adhibeatur, donec vapores in recipiente amplius *De Nitro.*

plius non appareant, ſale ammoniaco addito, aqva fortis evadet regia in re metallica maximè neceſſaria; ſume caput mortuum aqvæ fortis ſupradictæ, & aqva pulviali ſal extrahe, filtra, & cryſtalliza & ſupra marmor tere, tunc imponas ſal inretortâ ,& infundas in eam dictam aqvam fortem, deſtilla, & cohoba, donec totum in recipiens aſcenderit, habebis noctilucam inſtar ignis: eodem modo conficitur ſal luminoſum; qvo barba madefacta in tenebris tanqvam ignis lucet per additionem cujusdam ſpiritus ſubtiliſſimi, à paucis noti; ex una parte nitri, & à tribus boli Anglicani deſtillatis ſpiritus prodit, qvi rectificatus ad uſum ſervetur; ſal extractum per aqvam pluvialem à capite mortuo, nihil eſt præter nitrum, non Alcali, ut quidam putant, inter qvos annumeretur Dr. Mayovv, qui in tractatu de nitro affirmat caput mortuum nitri deſtillati eſſe ſimillimum ſali Alcali, qvod ſal fixum nitri à terrâ provenire putat, ſed qvandoqve bonus dormitat *Homerus*; idem fit cum ſale communi, ſi accipias ſal à ſupradicto capite mortuo, & denuo cum bolo commiſceas, totum nitrum tranſit in acidum ſpiritum,

tum qvæ aciditas è particulis constat igneis, qvas doctissimus *Rudolphus Balduinus* tollit, dictum spiritum dulcificando, non per spiritum vini, sed admodum philosophicè per saturationem scilicet; ex eo oritur magnes, cujus beneficio Aurum Auræ, & spiritus mundi attrahuntur. *Phosphorus* item conficitur, & nulla alia reperitur vera methodus dulcificandi istos spiritus, qvam hæc; qvamvis indocti mysteria hæc non facilè concipiant. Nitrum s. a. purificatum præstantius est sale prunell. Pro secreto maximo fuit *Helmontio* modus saturandi spiritum nitri, cum qvo conficiebat menstruum admirabile; vertunt spiritum hunc in nitrum per Alcalia fixa, sed nitrum hoc non videtur idem esse, qvod antea fuit, qvia si ingrediatur pulverem detonantem, hic nullum strepitum edet. Spiritus rubicundissimus instar sangvinis à nitro obtinetur, si calcinati silicis p. iij nitri p. j. in retortâ destillentur, cavendum tamen est ne fluxum concipiant à nimio igne; & est spiritus nemini inferior. Idem faciliùs obtinetur, si nitrum commisceatur cum Calcis viv. p. iij. & per retortam violentissimo igne destilletur.

De Sale communi Inter omnia ſalia meo judicio, ſal commune eſt præſtantiſſimum, hoc peculiare habens, qvòd ſtrepitum, ceu crepitum edat, qvando illud privare volumus ſua accidentali humiditate, à qvâ, decrepitatio provenit; ex oleo communi, & ſale marino decrepitato per retortam deſtillatis, potentiùs oleum Petrolei prodit, qvod ſæpiùs deſtillando oleum limpidum evadit, & poſteá ſæpiùs deſtillatum à ſale tartari, in aquam ardentem commudatur. Lateres rubeſcentes in oleo 100. annorum immerſi, poſteà triti, & deſtillati præbent oleum vulgò dictum Philoſophorum, in ulceribus ſordidis proficuum; oleum commune per ſe deſtillatum easdem habet qvalitates, & effectus. Sal deſtillatur eodem modo ut nitrum. In fine deſtillationis flores albi ſublimantur in collo retortæ, nec ſunt rejiciendi: ℞ Sp. ſalis rectificatiſſimi, q.v. mediante calce vivâ perfectè ſaturetur, in pulverem exiccetur, & in crucibulo fundatur; fuſum & refrigeratum tere, & cum quartâ parte calcis vivæ commiſce, per retortam deſtilla, & ſpiritum colliges perpetuò fumigantem, & albos vapores exhalentem, cum odore, & ſapore gratiſſimo, in jusculò ſumtum nephriticòs dolores juvan-

vantem; Hytropes, obſtructionesq; relevantem, visceribus & fermentis amicum. Mediante ſale communi, confeci in Angliâ meum Magneticum lapidem, qui in oleum infuſus, effectus edit admirandos. Lapis hic inplurimis concordat cum lapite *Butleri*, de qvo *Holmontius*: Primus illius virtutum inveſtigatur fuit Nobiliſſimus atqve Doct. D. *Johannes Yarbrough* Medicinæ Doctor in *Neuvark* in comitatu *Notingham*, vir celeberrimus, & amicus ſingulariſſimus. Inveni poſtea modum præparandi dictum lapidem, ut eſſet præſtantior ſapore & viribus, nec talem unqvam putavi reperiri potuiſſe in rerum naturâ. Fruſtrà laborant, qvi illum componunt mediante ſale communi; ente veneris, & uſneâ ſecundum *Helmontium*, aliisvè modis, niſi poſſideant verum noſtrum ignem veneris, ex liqvamine noſtro volatili Cupri confectum, qvod liqvamen neqvit obtineri niſi per magnetem à ſale marino elaboratum, qvi magnes non ſolûm dominatur in regnum metallicum, ſed etiam animale, & vegetabile, de qvo favente numine, ſcribere libellum peculiarem in animo habeo; lapillus meus in aq. commun. ſolutus eun-

dem ſaporem, oderemq; habet cum aq. mineralibus *Knasburienſibꝰ* agri eboracenſis; & toto cœlo errat Doct. *Simpſon* affirmans ſalem communem ter fuſum & in aqva ſolutum, easdem habere qvalitates cum prædictis aqvis; oleum olivarum cum ſulphure metallico noſtri lapilli imprægnatum, valet contra omnes dolores, & tumores, niſi Gallicos, externâ inunctione infallibiliter curat podagricos, & ſcorbuticos, majori cum certitudine qvam vel Moxa, vel Ranunculus, vel aliud qvocunqve cauſticum. Memini me Lutetiæ Pariſiorum ob certam qvandã rationem præparaſſe vellе ſp. talem hoc modo; *viz.* ſumpſi ſalem communẽ, q. ſ. ſolvens illum in aq, calidâ, digerens, filtrans, & exiccans, hunc laborem per 12. vices repetebam, ultimò hunc depuratũ ſalem cum bolo commiſcebam, & deſtillare conabar, ſed operam & oleum perdidi, nam ne guttulam ſp. obtinere potui.

De aceto Vulgò dicitur in deſtillatione Aceti primũ prodire phlegma, & deinde ſpiritum acidum ficciorem, ratio, quia nonnulli acetum prius evaporant usq; ad dimidium, aut tres partes, tumque deſtillant reſiduum, eſt ut citiùs terminent;

nent; verùm si S. Q. aceti sine prævià coctioni, & evaporatione sollicitè destillaverint, videbunt spiritum ascendere ante phlegma, subtilissimum, & volatilem, qvem pauci animadvertunt; atq; propter nimiam ejus subtilitatem & parvam qvantitatem vix coërcibilem, hic spiritus tamen summá curâ collectus, est valdè considerabilis, neqve meo judicio multum differt ab illo qui destillatur à viridi ære olim venditus pro spiritu Veneris, uti *Zwelferus*; esse autem talem D. *Boylus* & *Tachenius* doctissimè negant, sicut & illum, qvi cum saccharo Saturni confici solet & seqventi experimento probatur. ℞. viride æs, destilla, obtinebis spiritum, & redige caput mortuum in viride æs per additionem aceti S. A. & observabis tantum aceti esse absorptum, qvantum collectum fuit sub formâ spiritus; hoc acetum esse magis volatile aceto affuso non mirum est, qvia particulæ subtiliores in destillatione viridis æris prodeunt, crassioribus in capite mortuo remanentibus, id quod denuo fit in destillatione viridis æris regnerati.

Sulphur vulgari methodo sub campanâ combustum, dat spiritum fixum, *De sulphure. sp. vini,*

aliisq; spiritibus.

valdè acidum, & corrosivum, mixtum verò qvantitate duplici cum meo sale, spiritum dat fere insipidum, qvi nares violentissimè offendit, ac si sulphuris magna copia in cubiculo cõbureretur, istius mei spiritus sulphuris gutta una, vel altera lacti instillata, illud coagulat, sed sale volatili ammoniaco eidem adjecto, redit in pristinum colorem & consistentiam. Inter spiritus acidos volatiles *Tachenius* numerat etiam spiritum vini alcoholisatum, qviconficitur cum solo spiritu vini vulgari per vesicam, sine ulla additione, vel cinerum clavellatorum, vel salis communis, sicut à nonnullis fieri solet: Certus sum, qvod si Artifex gradu ignis debite aucto, benè in re processerit, habiturus sit unica vice Alcohol subtilissimum, cum pauco phlegmate. quod Alcali parva qvantitate adjectum, penitus imbibit, sicq; separat. Miror apparatum qvorundam *Chymicorum*, qvi pro Alcoholisatione spiritus vini utuntur instrumentis serpentinis, usqve ad cœlum erectis, qvæ nullius usus sunt, qvam ad decipiendam plebem; sufficeret instrumentum unius cubitus, simpliciſſimum, modo regimen ignis observetur? Solent cohobare hunc sp.

super

ſuper ſalem tartari,&ſp.vini tartarizatũ falsô nominare,at verus ſp. vini tartarizatus eſt eſſentia vini antiqvorum Philoſphorum,& qvidam ſubtilis ſp. á ſuo tartaro non ſeparatus,& ſic paratur; expone aëri frigitiſſimo vinum generoſum in vaſe idoneo, ut congeletur,foramen fiat cum baculo in gelu. & funde liqvorem non condenſatum in aliud vas,liqvor ſegregatus congeletur, qvod repete toties, usqve dum aër non ampliùs liqvorem reſiduum condenſare valet, pluriſſimum tunc habebis & verum ſpir. vini tartarizatum, qui mirandos edit effectus ; hâc verâ eſſentia ſeu, ſp. vini tartariztao leniter digeſto in Matracio fit fragilis lapillus rubri coloris. Sic etiam in qvorundam officinis infinitum vidi numerum fornacum, magis ad pompam,qvam ad utilitatem extructarum; in laboratorio meo centum forſan lateres conſpiciuntur, qvorum beneficio, ſine ulla additione,aut ferri,aut luti, fornaces conſtruo ad quaslibet operationes breviſſimo temporis ſpatio, & iterum deſtruo ; ſic nec retortas meas luto obduco, ſed ſimpliciſſimè impono alteri cuidam vaſi terreo,gallice *Callote*, nec in ſublimando ferè unqvam Matra-

Conſul. figur & deſcription. in fine hujus libri.

cio utor, sed simplicissimâ phiolâ, majori aut minori pro re natâ. Sunt in Germania, qui jactant commune Alcohol vini, brevi temporis spatio commutari posse in pulverem album. Ars multum efficere potest; hinc non audeo, nec negare, nec affirmare, quia nunquam vidi, credat qui vult, per me licet; etiamsi pulverem quemvis subtilissimum pro Alcohol vini venditare quis velit: curiosum sane foret, si spiritus rosarum, aliorumq; odoriferorum in talem pulverem posset redigi; spiritus hic valdè subtilis obtinetus per fermentationem, destillationem; & rectificationem: dum rosarum mentionem facio, non Possum, quin adjiciam, me præterita hyeme rosas artificiales conficisse adeò naturæ æmulas, ut deciperent etiam sagacissimos; ceterum non ex omnibus floribus odoriferis liquor elici potest per se tam bene olens, ac per destillationem descensoriam in vitro, mediantibus radiis solaribus, vel balneo descensorio, quando radii Solares deficiunt; sic ex jasmino obtinetur liquor odoris svavissimi, & præstantior illo, qui à Genuensibus per *Germaniam* venditur, ejus basis nihil aliud est, quam oleum Amygdalarum, vel

Liquor odoriferus Jasmini,

de

de Bon, ſtratificatarum cum floribus Jaſmini. Mirum ſanè eſt, aquam Jaſmini, quam conficiunt, nullum habere odorem, ſaporem verò quàm gratiſſimum, conficiunt dictam aquam per plurimas infuſiones, & omnium infuſionum deſtillationem; grata eſt in julapiis, aliisque potionibus ſacharatis, ut Sorbettum, *&c.* ſunt qui tradunt varios modos extrahendi ſpiritum ex Violis, ſervato odore, & ſapore verum an posſibile ſit maximè dubito, tincturam inde parant per infuſionem S. A. illa qvæ habet ſaporem violarum, conficitur inde ſyrupus, compendioſiùs autem conficitur per expreſſionem ſucci violarũ, ſine prævià contuſione.

Williſius ex ſulphur. unc. j. ſalis Tartari unc. iij. conficit ſuam tincturã ſulphuris S. A. mediante vino generoſo atque ex illo ſyrupum ſuum, adeo exiſtimatum per totam Angliam; à quâ massà ſalem volatilem albisſimum habuimus, non disſimilẽ illi à ſale Armoniaco deſtillato, nec in odore, ſapore, aliave qualitate, quod tamen Phœnomenon non ſemper ſuccedit. Idem ex cadavere vini, & limatura Martis, conficit ſuum diſſolubilem Martem in aqua frigida,

Williſianæ præparationes Sulph. & Martis.

gida, mediante mixtione, & fermentatione, bis, aut ter repetitâ, additâ humiditate.

Ex Tartaro, & sale nitri autem gratissimus spiritus eliciatur destillando, & rectificando communi methodo, in obstructionibus; & morbis calculosis laudatus. Tincturam salis Tartari, qvæ reverà nihil aliud est, qvam particulæ alcalicæ cum alcohol vini conjunctæ, conficere soleo modo sequenti; sumo sal Tartari in crucib. fusum, & in mortario calido tritum, Q. V. & in phiolâ amplâ bono, postea iufundo spiritum Tartari rectificatissimum calidum, Q. S. & agitando exactè comisceo, tum infundo Alcohol vini, iterum agito, & illicò obtineo tincturam rubicundissimam sale Tartari imprægnatissimam, colore, sapore, atq; odore gratisimam; processum hunc cuidam communicavi; qui elaborando, tincturam quidam obtinuit, sed animadvertit nihil salis Tartari in illa contineri, & mihi objecit tincturam hanc nihil esse præter spiritum vini & spiritum Tartari unitos; non negavi ejus conjunctionem; ratio tamen quare tinctura sale Tartari non fuerit imprægnata, est quianon benè processit.

De Tartaro & Salibus Alcalibus.

Sic

Sic sæpissimè damnantur Authores; quod si bene processum fuerit in fundo remanebit quædam gelatina cœrulea, qvæ vel in pulverem, vel in liquorem redacta, dat Alcali præstantius sale Tartari comuni: hæc nostra tinctura Tartari non solum omnia olea stillatitia, sed etiã ipsum Balsamum Gileadense, sp. vini, alioquin menstruo solvi nescium, optimè dissiolvit, undè evadit medicamentum maximè diureticum, aperitivum, absterſivum, & stomachicum, in morbis Asthmaticis, Phthisicis, & Hydropicis non condemnendum, nec nocet in Gonorrhæa, modò cum methodo, & judicio propinetur. Ferè omnes dicunt Alcalia omnia ejusdem esse naturæ, & tamen gradu differre; nolo prorsus contra illos agere, sed tantum dicam quid ego expertus sim: fudi sal Tartari, quod proveniet à vino albo Gallico, & rubescebat post fusionem sex horarum, sal Tartari vini *Hispanici* post fusionem unius quadrantis rubescebat quasi sangvis, & sal fixum absinthii etiam detentum per viginti horas nihil prorsus rubescebat. Sic cum Domino *Pauli* Med. Doct. & mihi amicissimo qnondam *Bonæ* præparavi Regulum medicinalem

An-

Antimonii, sumendo, ut mihi mos est, salis Tartatari par. j. salis communis par. iv. Antimonii par. v. & unica fusione obtinui regulum fusci coloris, medicamentum tutissimum; cum etiam aliâ vice sumerem sal cardui benedicti, locô salis Tartari, eâdem qvantitate, habui regulum vulgarem. Non solùm è sale Tartari fixo, sed ex omnibus salibus Alcalibus fixis tincturæ rubicundissimæ eliciuntur, mediantibus suis propriis spiritibus, fermentatione, & destillatione paratis & in Alcool subtilissimum redactis, quæ possunt fieri magnarum virium in Medicinâ. Præterea in crystallizatione salium Alcalium exacte observavi diversas crystallorum figuras, qvæ necessariò dependent ex diversis particularibus figuris, & consequenter eorum natura est diversa. Optimè & copiosissimè conficiuntur ex herbis viridibus, in ætate maximè floridâ collectis, incisis, & in vase ferreo super ignem impositis, donec incinerescant leni calore, cineres violento igne calcina, ex calcinatis mediante aquâ pluviali lixivium conficiatur, filtretur, evaporetur ad cuticulam, crystallizetur, decanteturliquor à crystallis, qui iterum evapore-

poretur pro ulteriori Cryſtallizatione; opinatur *Williſius* cine res optimè calcinari cum additione ſulphuris, ut albiores fiant, & pulchriùs cryſtallizent; nudè ille magis approbabat hunc modum, qvam vulgarem; ſal Tartari conficitur prædictâ methodo, ſed hic non poſſum præterire abuſum in *Angliam* introductum, & aliis in locis exercitatum, *viz.* componendi ſalem Tartari ope nitri, ſumunt enim nitri, & Tartar. crudi an. lib. j. pulveriſant omnia ſimul, & in vaſe figulino calcinant in maſam albiſſimam, ſic ex hiſce duabus libris obtinent lib. i. ſal Tartar. qvod impropriè ſic dicitur, nam lib. j. Tartari crudi præbet ſolum circitèr ℥iv. ſalis, ergo certum eſt nitrum non totum avolaſſe in auras ut illi ſomniant, & ſi memoria me non deludit, tentâvi incaſſum præparare aurum, ſeu pulverem fulminantem cum hoc ſale, ſulphure & nitro; liqvidò igitur conſtat ſalem Tartari præparatum cum ſulphure, vel nitro, non eſſe verè Alcalicum, aut genuinum ſalem Tartari. ℞. Abſynth. virid. vel alterius cujuscunqve herbæ, Q.S. deſtilla lento igne in retortâ adaptando recipiens usqve ad ſiccitatem, vaſis refrigeratis caput

vul-

vulgò dictum mortuum tere, deſtillatum ſuperinfunde, de novo deſtilla, toties cohobando donec nihil præter phlegma aſcendit, ſemper obſervatâ graduali augmentatione ignis in qvalibet deſtilatione; ultimò ſume cineres quos ſuper laminam ferream cum ſpatulâ ferrea agita, ut fuliginoſum avolet in aures, & pulvis albus evadat, tum cum ſpiritu ejusdem plantæ per fermentationem præparato digere, filtra & evaporatione Cryſtalliza; qui cryſtalli arcanum vegetabilium nuncupantur, aliis ſalibus Mechanicis præferendi. Chymici ferè omnes exaggerant magnopere virtutem Alcalium fixorum volatilium, quæ ſic paro; e. g. accipio ſal Tartari, & imbibo ſpiritu Tartari rectificatiſſimo, & deſtillo iterum in fundo dictum ſpiritum Tartari, & cohobationem tamdiu continuo, donec ſpiritus Tartari abſtrahatur, eodem vigore, uti quando infuſus fuit; & ultimò ſublimo. (Medicus quidam mihi familiariſſimus ſumit aquam regiam loco ſpiritus Tartari, & eodē modo procedit ut ſuprà) in fundo poſt ſublimationem remanet corroſivum aqvæ regiæ, fere picis inſtat. Oleum viſcidum, &

fæti-

fœtidum Tartari cum ſale Tartari commixtum in liquidâ maſsâ, lege artis fermentando, & ſublimando, ſal volatile obtinetur album, ſed paululum fætidum, qui fætor facillimè tollitur per Alcool. vini; non hic præterire poſſum *Zwelferum* cum ſuo phlegmatico modo præparandi ſalem volatilem Tartari, deſtillando oleum Tartari per deliquium, cum repetitis vicibus; ab ipſo Tartaro ſal volatile obtineatur vulgari methodo deſtillandi, modo retorta habeat longum Collum, cui inhærebit ſal volatile, ſed in tam parvâ quantitate, ut ſit vix colligibile. Ex oleo Tartari per deliquium, & ipſo Tartaro crudo pulveriſato, commixtis, & ſimul fermentatis usque dum ſaturentur, Tartarum ſit diſſolubile in aq. frigida à quo extrahatur ſpiritus urinoſus, & ſal volatile ſecundum *Langelotum*.

Tinctura Corall.

Tincturam corallorum magis ſinceram, atque legitimam reperiri poſſe mihi non videtur, quàm hæc, ſine ullâ additione. ℞. Corall. groſs. trita deſtilla per retortam igne violentiſsimo quadraginta horis, in recipiente invenies liquorem rubrum, atque unctuoſum, licet parvâ quantitate, hunc lento balnei ca-

lore abstrahe ad mellis consistentiam, à residuo obtinetur tinctura, rubicunda, mediante Alcohol vini; reliquis modis præparandi tincturam corall. nullam fidem habeo, quia menstrua per se rubescunt, aut per longam digestionem, vel per additionem salium, id quod sæpe expertus sum.

Tincturæ quædam minerales.

Ex omnibus Metallis imperfectis, excepto Saturno conficitur tinctura, quæ reverâ meretur nomen tincturæ Metallorum, vel quia ingreditur Antimonium, Pater omnium Metallorum dictum vel quia unum, aut alterum Metallum reverâ ingreditur, sic ℞. Antimonii regulum, Martem, Venerem, Jovem debitâ proportione, funde, tere, & pulveriza, pulveres cum S. Q. Nitri detoniza, ignem augendo, & detineas tamdiù in fusione, donec massa inter cœruleam, & viridem evadat, tum S. A. cum Alcohol vini tinctura extrahatur, quæ est Medicamentum egregium in morbis Chronicis, ubi peccant obstructiones. Cum Nitro, Antimonio, & Jove pulvis ille famosus *Poterii* conficitur, quem si cum resina guajaci commisceas, egregium habebis sudoriferum medicamentum, & mihi quotidianâ experientiâ compro-

Tinctura è variis Metallis

ba-

batissimum. Si flores Antimonii violentissimo igne reverberentur ad plenam rubedinem dant rubram tincturam mediante sp. vini Alcolisato. Tinctura Antimonii conficitur cum sale Tartari, & regulo Antimonii, calcinando cũ fusione ignis per tres dies in furno vitriario, in fine reperietur massa rubra; à qua tinctura rubicundissima elicitur per Alcohol; reverâ non puto quidquam salis Tartari in hac tinctura supereſſe propter validam calcinationem, & experimento satis constat, quia pulvis illa ruber aëri expositus rubedinem conservat. *Tinctura Antimonii.*

Tinctura Mercurii

A Mercurio obtineo tincturam violaceam mediante meo menstruo, quod limpidum est, & pingve, & minimè corrosivum, neqve cutim maculans, quando illud manibus tractaveris, nec vestimenta, neque lintea corrodens; tincturam hanc si detineas in leni digestione, præcipitatur in pulverem coloris ruffi, & Menstruum evadit iterum limpidum, ut antea fuit, & si in loco frigido ponas, vel ante fenestram, insurgere videbis quosdam lapillos instar adamantis pellucidos, & quotidie crescentes sapore admodum gratos, dulces, substypticos; Medicamentum nobilissimum, parvâ quantitate, variis

modis exhibitum, variosque & magnos effectus edens. Per idem Menſtruum tinctura elicitur à Marte admodum ſulphurea, continens ſulphur ſuum fixum, & inſtar ſanguinis rubicundum, neque flammam concipiens. Item per idem menſtruum ex ſole conficitur tinctura addendo ſal Philoſoph. ejusque beneficio per fermentationem quandem in ſubſtantiam ſpongioſam evadit, infunde Alcohol vini, & ſtatim ſine ullâ additione Sol ſolvetur in tincturam flavam irreducibilem. Lunam certâ quadam arte præparo, ut ſubtilior ſit in aquâ regiâ eundemque colorem exhibet, ac ſi eſſet Sol ſolutus, probam tamen cupellæ ſuſtinere non poteſt. Ex lunæ limatur.p.j. ſulphur.p. ij. leniter in crucibulo fuſis, & unitis, & pulveriſatis, eliciatur tinctura ſæpiùs affundendo ſp. ſal. Armoniac. ſecundum legem Artis; tincturam in Cryſtallos redige, & per retortam ſp. Lunarem elice, qui eſt medicamentum Antimoniacum celeberrimum.

Tinctura Martis.

Tinctura Solis.

Lunæ.

Quædam de vegetabilibus.

Ex Caryophyllis tinctura extrahitur per Alcohol, quam falſarii venditant pro oleo dict. Aromatum, & Pharmacopœi emunt minori pretio, non ulteriùs

riùs cogitantes, dummodo nominetur oleum, ſed reverà octuplo plus æſtimandum eſt oleum ſtillatitium dictorum Aromatum, quod paratur mediante digeſtione in aquæ pluvialis S. Q. cum adjectione cremoris Tartari, vel cinerum clavellatorum, uti ego facio cum inſequenti deſtillatione, & ſeparatione. Vidi *Parmæ* in officina, quæ caput nigrum vocatur, poſt longam digeſtionem Caryophyllorum, fortiter premendo provenire aquam, & oleum, licet non tam diaphanum, nec tam ſubtile, ut è deſtillatione emanet. Ex omnibus herbis odoriferis ſiccatis in umbra S. A. & deſtillatis per veſicam cum additione aquæ pluvialis S. Q. olea habentur, quorum uſus frequentiſſimus ad conficienda balſama odorifera, quibus facillimè datur corpus olei nucis muſchatæ, & præcipuè ſi extrahatur tinctura per Alcohol vini; idem fit ex ſeminibus aniſi, carui, & ſimilium, quæ omnia (relicta methodo communi) groſ. trita, & per quatuor, aut quinque horas poſita in balneo vaporoſo, & fortiter preſſa, olea dant obſcura, gratiſſimi odoris, & ſaporis, eadem methodo habetur oleum Amygdalarum, ſeminum Papaverum, &

De oleis vegetabilibus.

De Nicotiana.

similium. Ex nicotianâ cummuni methodo destillator oleum fætidum, quibusdam animalibus præsurtim felibus, maximè noxium, modò una guttula stilletur in linguam, convulsiones enim lethales citò procreat, animalque perit, nisi protinùs succurritur imponendo naribus sp. salis Armoniaci attamen interdum venenum superat omnem medelæ opem, prout ex hoc vel illo loco transportatur Tabacum; apud Medicos Chymicos non multum in usu est; ex succo ungventum conficiunt in *Italia*, vulneribus sordidis proficuum; *Hispani* quàm maximè delectantur Nicotianâ illâ, dictâ hispanicè *Dala vana*, quia suavissima est, & commodissima pulveri sternutatorio; *Lusitani* verò celebrant *Brazilienſem*, quæ est fortissima, & maximè narcotica; *Chinenses* & *Japonenses* non carent suo Tabaco, sed parcè admodum fumigant, sicut *Turcæ*, & *Persæ*; *Angli* & *Hollandi* Virginensem laudant, quem interdum miscent cum Mastiche, Succino, C.C. Laventulâ, Betonicâ, Salviâ, pro habitu, natutâ, & circumstantiis fumigantis; Novi nobilissimum Anglum sennam familiariter fumigantem, & salutiferam invenientem; quem morem

fum-

fumigandi ſennam apud Nobiles *Hetruriensſes* ægrotos interdum invalere ob ſervari, copiosè enim creſcit, & cultivatur in *Hetruriâ*, rarò tamen aut nunqvàm *Itali* fumigant, odoriferis ſternutatoriis, ſicut *Hiſpani*, ſæpisſimè exercitati. Ex Abſinthio, & aliis herbis extrahitur oleum viride fragrantis odoris, & provenit à deſtillatione ſpiritus urinoſus; & ita fit: Collectæ herbæ plenæ rore ponantur in cella vinaria per duas aut tres hebdomadas, usqve dum putrefiant, inter duas tabulas, ſuperiori depreſsâ à magno pondere, ut meliùs cum altera uniatur, poſitæ deinde in retortas vitreas in furno arenæ, dant ſpiritum urinoſum, & oleum viride. Hæc regula obſervanda eſt in omnibus herbis; ſi tamen dictæ herbæ putrefactæ aëri exponantur, facillimè ſal volatile habebis. E fuligine ligni qvercini per retortam deſtillata prodit ſal volatile, ſp. & oleum, arte ſeparanda; Balſamum ex hac fuligine ſic obtineo; ſumo ſufficientem copiam fuliginis, qvam derelinqvo ſimul cumulatam, usqve dum concreſcat in lapideam ſubſtantiam, ſuſpendo hanc concretam maſſam fuliginis in frigidisſimo rigore auræ Hye-

De Spiritibus & ſal. volat. Plantarum.

De fuligine.

malis per 80. horas, aut plus, tum in medio frango maſſam, ubi invenio viſcoſcum Balſamum concentratum, in morbis Hyſtericis non contemnendum: ſal fixum è fuligine obtinui calcinando illam in vaſe ferreo igne violentisſimo, poſteà lixiviando cum Aceto deſtillato, filtrando, evaporando, & cryſtallizando; eſt ſal prætioſus in Cancris ulceratis, arſenicalem acrimoniam deſtruens. Sunt qui ſal aromaticum conficiunt cum herbis aromaticis hoc modô; ſuppono à Menthâ viridi ſiccatâ in umbrâ, & incisâ, addendo, aquam pluvialem cum S.Q. Alcali, & digeſtâ S. A. addido denique ſale ammoniaco, & deſtillatâ, ſal volatile habetur odoris Menthæ, & dici poteſt Alcali oleoſum, volatile, & aromaticum, & per conſequens ejus virtutes ſunt majoris Alcali communi ſalis ammoniaci.

Sp. & Sales volatiles, oleoſi, & Aromatici.

Doctor *Syvius* ſuum Alcali oleoſum volatile, & aromaticum ſpiritum, (cujus virtutes in ejus continentur libris) conficere ſolebat accipiendo Cinamomi, Macis, Nucis Moſchatæ, corticum Citri, & Limonis an. drach. ij. Salis Tartari unc. ſſ. ſp. ſalis armoniaci unc. iv. hæc omnia XXIV. horis relinquebat digeſtio-

ſtioni, & poſtea his omnibus unc. xij. Alcohol vini addebat, & iterum relinquebat digeſtioni per XII. horas, & deſtillata conſervabat ad uſum. Sed quia poſtmortem Sylvii variæ ſunt diſperſæ per *Europam* formulæ præparandi dictum Alcali volatile, & aromaticum, hic ad plenum ſatisfaciam curioſis lectoribus addendo duas alias Methodos, ut prudenter eligant; an ſint Sylvianæ, vel non, parum refert, ſufficit ut ſint Alcalia volatilia, oleoſa, & Aromatica, effectis promiſſis non carentia; ℞. Sal Tartar. ʒj. ol. Cinamom. aut ligni Saſſaphras, aut Cortic. Citri, gut. xxx. exactiſſimè commiſceantur in mortario ſicco, nam hic labor, hoc opus eſt, tum adde ſp. vini vulgar. *lib.* j. *ſſ.* paulatim commiſceatur cum ſale, impone totum in Matracio, & adde *lib.* j. *ſſ.* ſal. Tartar. agita, & digere per duas horas, tum ſpiritum ſupernatantem ſepara, & adde ſp. ſal. Armoniac. & ſal. Tartar. an. ʒiv. item per horam digere, & ſp. volatilem per declinationem ſepara; qui hoc peculiare habet in ſe, ut ejus gut. x. vel xij. commixtæ cum vino *Rhenano* illi impertiunt odorem, & ſaporem, vino *Hiſpanico* naturalem; aliquando citiùs

conficitur uniendo guttatim aliquod Aromaticum oleum cum tinctura salis Tartari, quantum imbibere potest, & addendo sp. salis Armoniac. q. s. sed hîc maximè cavendum est, ut sp. sal. Armoniac. paretur ex merâ Calce vivâ, & sal. Armoniac secundum justam artis legem, aliter si præparatus fuisset mediante aq. fontan. (ut vulgò fieri solet) tam sal. Tartari in mixturâ contentus præcipitabitur ad fundum vasis instar Nebulæ; sed hîc monendum est, hoc Medicamentum esse celeberrimum, modò paretur mediante nostrâ tincturâ sal. Tartar. in hoc libello descriptâ.

De Succino. Succinum, & similia destillantur communi Methodo in retorta in furno arenæ, destillatis ex iis provenit oleum, & spiritus, pauca tamen quantitas salis volatilis, oleum, quod est magis viscosum, facillimè mutatur in sal. volatile, ita fiat una massa cum sale communi decrepitato, & sublimetur eodem modo, quo sublimatur flores Benzoini dict. oleum in linpidisimum spiritum commutatur per beneficium cornu Cervi calcinati, & magis existimandum est, meo judicio, quam commune. Plurimi tentarunt imitati *Chinenses* invertendo

caput

caput mortuum ſuccini ſic dictum in vernicem nigram, in Europâ maximi habitam, ſed pauci aut nulli veram Methodum invenire potuerunt; pulveriſato tamen hoc capite mortuo, & ſæpius ſupra affuſo Alcool vini digerendo to tam maſſam reſurgit tinctura flava, quæ, Alcool vini per deſtillationem extracto, relinquit in fundo vaſis ſuccinum flavum, & diaphanum, naturali, & perfecto haud diſimile; ſed hic proceſſus eſt plenisſimus laboris ob immenſam copiam ſp. vini; hoc ſuccinum tali modo regeneratum præbet eundem ſp. & oleum, ac nativum ſuccinum, quod repetatur in infinitum; tentavi ſeparare repetitâ deſtillatione hoc liquidum, & Diaphanum oleum à nigro & viſcido, exactisſimè lutavi vaſorum juncturas, ignem augebam gradatim, ſed nihil omnino deſtillabat, ignem ulterius augebam usque ad materiæ ebullitionem, quem continuavi per 12. horas (obſtupui) ne gutta tamen olei aſcendebat; nec aliquid odoris per juncturas erumpebat; extincto igne, refrigeratisque vaſis ex arenâ abſtuli illa ſine aperturâ juncturarum, duobus diebus elapſis curioſus volui de novo tentare, & ſubtiliter

liter rationem examinare, ſtatim primo gradu ignis deſtillabat, de quo maximè admiratus examinavi juncturas, & percipiebam odorem tranſpirare lutum, unde animo advertebam juncturas relaxatas fuiſſe in removendis vaſis, à quo dependebat deſtillatio, hic ſæpius tentavi eandem rem, & inveni unicam illam fuiſſe rationem, nam obſervavi in deſtillandis rebus volatilibus, vaſa ſæpè frangi in principio deſtillationis ob impeditam tranſpirationem; unde illi in magno hærent errore, qui credunt in principio deſtillationis Tartari (quæ communi methodo conficitur)magnam copiam ſubtiliſſimi, & admodum volatilis ſalis Tartari aſcendere ante phlegma, ſed pro ſubtilitate ſuà, & negligentià operatoris per juncturas evaneſcere in auras, ſic non parum laborant in exacte lutando, ſed primo ignis gradu vaſa certè frangentes, ad maximam volatilitatem ſalis Tartari omnia hæc attribuunt, ſed immeritò; hic tamen moneo Chymicum non eſſe nimis incurioſum in lutandis vaſis; idem notetur de circulatione in Pelicanis, in quâ operator ſumit materiæ circulandæ q. ſ. imponens illam in vaſe circulatorio hermeticè

ticè ſigillato, cujus pars inferior collocatur in Arena forni idonei, aut in ſtercore equino, in inſtrumento aureo, aliisvè modis; parte vero ſuperiore Pelicani nudâ, & aëri expoſitâ, ut vapores ratione frigiditatis in ſtriis deſcendant, iterumque calore aſcendant modo circulatorio, quam operationem à digeſtione diſtinguunt; ſed multum dubito, an reverâ differant, niſi gradu caloris, quia tales circulationes non videntur ſuccedere in Pelicanis ob arctam clauſuram ſigilli Hermedici, & ob rationes ſupra annotatas de deſtillatione per juncturas admodum clauſas; ex ſuccin. ℥iij. ſal. Armoniac. lib. j. Calc. viv. lib. iij. ſp. conficitur, laudabiles effectus producens, præſertim in auditus difficultate, guttulâ unâ vel alterâ in aurem inſtillatâ, 2. per diem per 3. vel 4. dies, aure ab aëre defensâ ope Goſſypii, aut lanæ, ſi in hâc præparatione addantur ℥iij. Aſſæfœdidæ, tum hic ſp. ſuccinatus fœdidus audit, quinaribus Hyſtericatum admotus juvat, vel in aqua fontanâ internè exhibitus non nocet. Ex ſale Tartari, & ſale Armoniaco mixtis obtinetur per deſtillationem ſp. ſubtiliſſimus, & albiſſimum ſalvolatile in

ma-

magnâ copiâ, quod cum oleo Aromatico commiſtum in vale idoneo confortat ſp. animales à ſolo odore ; ex capite mortuo ſal extrahitur mediante aqua pluviali, lixivando, filtrando, evaporando, exiccandoque, in morbis calculoſis non contemnendum medicamentum. Corrigitur gummi gutta mediante ſp. Vitriol. ſupercohobando, adeo ut ſolum purget per inferiora, ſicut vidimus in *Galliâ* ; novi amicum hoc gummi corrigentem cum p. j. Zinzib. ad p. iij hujus reſin. adeò ut ſpolietur ſua facultate emetica; in *Angliâ* obſervavi nobilem quendam ægroto ſervo hoc gummi adminiſtrantem, qui poſteà evomuit animal viperæ ſimillimum quoad partes præſertim caput.

De Laudano. Opium ſic tracto, ℞. opii Thebaic. ℥iv. diſtolve in fortiſſimo lixivio Calc. viv. filtra, & in extractum redige, ter repete diſſolvendo, & leni calore in extractum redigendo, ultimo adde ad extractum hoc, Croc. ℥j. Cochinell. ℥ſſ. Nuc. Moſchat. ℥ij. exactè miſceantur, doſ. gr. i. ad iiſſ, eſt egregium antifebrile in ardentibus febribus, Archeum furioſum pacificans, ſudorem, & urinam movens. ℞. Tinctur. ſal. Tartar. â nobis in hoc libel-

lo descriptæ ℥xij. Opii Thebaic. ℥j. Macis, & Croc. an. ℥j. digerantur & filtrentur pro usu, hoc non inferius est aliis Laudanis vulgariter descriptis.

Elixir proprietatis conficitur ex Aloë Myrrhâ, Croco in sp. vini justa proportione dissolvendo, & in Elixir redigendo, secundum mentem *Paracelsi*; alii primò digerunt hanc massam cum sp. sulphur. vel vitriol, postea cum s. q. Alcool vini elixir conficiunt, aliqui addunt menstruo vinoso sp. C. C. sal Armoniac ut in *Galliâ* & *Angliâ* observavi; in *Germaniâ* addunt Mastich. & sarcocoll. *&c.* sed optimè paratur, secundum *Paracelsum*, si operator norit verum modum dissolvendi myrrham, in quo totius rei Cardo vertitur, nam ab experientiâ instructus affirmo, ne granum myrrhæ á communi operandi modo verè dissolvi, nisi prius præparetur, & hæc sit una ratio; quara vulgaria Elixiria non producunt tanta miracula, quanta expectari debentur. ℞. Ergò Myrrhæ ℥ij. sal. Tartar. ℥iss. pulverisent. in mortar. siccato optimè misceantur, & in sacculo suspendantur in loco humido, donec myrrha in mollem massam mutetur, & magna pars salis Tartari per deli- *Elixir proprietatis.*

deliquium à maſſa effluat, ſuper hanc myrrham præparatam infundatur Alcool vini & tinctura rubicundisſima, obtinebitur, quâ Evaporandâ in Elixir redigo, quod commixtum, & digeſtum leniter cum tincturis Aloës, & Croci, evadit Elixir optimum & perfectisſimum, ventriculum, & viſcera omnia purificans, corroboransque, vulneribus, ulceribus apprimè utile.

quædam de animalibus. Cantharides.

Ebur, Cornu Cervi, & Cantharides deſtillantur in retortâ cum mangò recipiente, & extrahuntur eorum ſpiritus, olea & ſal volatile, quæ omnia debito modo rectificata & ſegregata, conſervantur ad uſum, eorum ſpiritus deflegmati & ſegregati per Alcohol vini coagulantur; obſervatur Cantharides abundate majori copia ſalis volatilis, quam omnia alia, quarum oleum ſpatio temporis, additisque corrigentibus, eſt præſtantisſimum ad curandos Paralyticos unctos exterius, ſicut affirmat Phyſicus fide dignus; latet ſuccus corroſivus, & veſicatorius in illorum inteſtinis, præparatus in glandulis circumjacentibus, ergo pedes ſunt magis idonei deſtillationi, & ſunt Antidota contra venenum ventris, abundant enim maxi-

maximè ſale volatili, qvod infringit acidum ſuccum; ergo cum externè applicantur pro veſicando, ſoli ventres in uſum trahantur, ſin internè dantur, tum pedes ſimul exhibeantur, ſed tutiùs per ſe ſine ventribus propinentur.

De Viperâ.

Colligantur viperæ ſecundum Antiqvorum leges, occiſæ, decoriatæ, & exſiccatæ, per retortam vitream deſtillentur, cui orificium ſit ſatis amplum, adaptetur recipiens, & ignis tractetur ſecundum artis regulas, cum ſp. & oleo aſcendit ſal volatile, recipienti adhærens, ſed non in figurâ viperarum, niſi imaginationi, & phantaſiæ indulgemus: dividantur hæc tria facillimè in cecurbitâ altitudinis unius cubiti, ſecundum artem leniter ſublimando; primò ſal Albisſimus cum parvâ ſpiritus qvantitate aſcendit; refrigeratis vaſis ſal colligatur, & procedendo S. A. Spiritus purus ſeparetur; obſervavimus qvosdam in *Galliâ* non ſolum hunc ſalem, ſed etiam alios ejusdem naturæ ſeparare à ſuis ſpiritibus, mediante matracio alti & longi Colli, cum ſuo Capitello, qvam methodum plurimi applaudunt qvia nova eſt & pompoſa; ſed ſeriò de hac meditavi diu, multumque

cogitavi, sæpiusque experimenta feci, & tandem concluſi hanc methodum eſſe incongruam rationi, & experimento, quia ut aſcendat ad capitellum, opus eſt violentiori igne, quam natura iſtius ſalis patitur, undè per juncturas in auras impellitur, & nimâ aciditate ignis alteratur; Veneti ſolent fumigare exiccatam carnem viperiam cum Aromatibus in aquis odoriferis decoctis, poſtea exiccare & pulverizare, alii tantùm carnem, oſſaque ſiccata, in pulvere conſervant, & tam Opiatis, quam Bezoardicis commiſcent pro re natâ; ego aliqvando tincturam viperinam iisdem caſibus appropriatam fic confeci, ℞ ſerpentar. virginian. rad. contrayer an. ʒj. Carnis viperin. ſiccat. & pulveriſat. ʒvj. tincturæ noſtræ ſalis Tartari, in hoc opuſculo deſcriptæ, ʒxxxij. digerantur lege artis. Doſ. 40. ad 60. gut. in vehiculo idoneo; in morbis febrilibus, convulſivis, morſibus animalium, omnibusqve venenis, tam narcoticis, quam corroſivis. Benè philoſophârunt antiqui collocando venenum viperinum in ſucco flavo, veſiculis contento, gingivis adhærente, & tempore ſummæ irritationis ejaculato, quæ irritatio neceſſaria eſt ad commo-

ven-

vendum & exaltandum fermentum veneficum ſucci, at. D. *Charas* nova qvædam dogmata venditat, attribuendo facultatem veneficam, viperæ irritatis ſpiritibus per ideam vindicativis, impreſſamin imaginatione animalis, & ſic ſuccum glanduloſum rejicit à multis experimentis; at ſagacisſimus D. *Redi* eadem experimenta repetendo, antiqvas opiniones confirmavit, & fermentum veneficum ſucco flavo reſtauravit, confiteor me Anno 1671. *Parmæ* ſæpius vidiſſe empiricum qvendam ſine noxâ hunc ſuccum viperinum devorantem; eundemq; ſuccum innoxiè intrudi in vulnera animalium, ſicut D. *Charas* invenit, at ſæpè alibi obſervavi contrarios effectus hujus liquoris viperini, nam vidi illum eſſe lethalem, & mortiferum (licet è viperâ exemptum) animalibus, ut D. *Redi* etiam obſervavit; contraria hæc phænomena non proveniunt à diverſitate Climatum, aut à variis naturis viperarum *Langvedocenſium*, & *Florentinarum*; nam unum eundemque effectum reperi ab hoc ſucco flavo in *Galliâ*, *Italiâ* & *Hiſpaniâ*, *viz.* qvòd interdum necabat, interdum non necabat in omnibus illis regionibus, prout citiùs, vel tardiùs

propinaretur, aut vulneribus applicaretur; recens, & tepidus ſuccus viperâ iritatâ exemptus, ſemper necabat animalia, modò dexterrimè, & celerrimè applicaretur, antequam amiſerat ſuum gas, & fermentum veneficum, at non tam citò convulſiones inducebat, ac ſi ab ipsâ viperâ iratâ ejaculatus fuiſſet; idem ſuccus tradiùs exhibitus non exerceat ſuam rabiem veneſicam, qvæ admodum ſubtile fermentum eſt, ideoqve citò diſſipatur, niſi continuò erigitur, aut renovatur ebullitione ipſius viperæ; D. igitur *Charas* erat nimis lentus, & tardus in faciendis ſuis experimentis, & opus habuit mirandâ illâ celeritate & acumine, qvæ D. *Redi*, inſtar dexterrimi Philoſophi, exercuit in ſuis experimentis; ergò non mirum eſt D. *Charas* invenire, & nominare hunc ſuccum viperinum craſſum & viſcoſum, quia certisſimè deſpolitatus erat ſuo æthereo fermento ob nimiam ſuam pigritiam, ſuccus enim hic flavus in ſuo vitali, & naturali; h.e. venefico ſtatu, eſt ſubtilior, & rarior.

Qvod remanet à cornu Cervi poſt deſtillationē calcinatur in vaſe aperto, & pluribus inſervit; calcinatur etiam cornu Cervi per fumigatione, talis eſt ſen-

tentia

tentia *Zwelferi*,& appellatur cornu Cervi calcinatum philoſophicè: Ego autem, ut curioſiùs ſit, calcino hôc modô: accipiatur dolium cum tegumento, & intùs ponatur Calx viva, poſtea integrum cornu Cervi, & iterum Calx viva, addatur aqua S. Q. cooperiatur tegumentum, qvod habeat foramen, & reliquatur usque dum frigefiat: per elixationem habetur color rebeus, á cornu Cervi remanente poſt deſtillationem, chriſtallus habetur diaphana, & longè differens à qvocunqve Alcali fixo.

Deſtillantur è Cranio humano ſp. ſal vilatile, oleum eôdem modô ac è viperâ, quæ ſimiliter etiam ſeparantur; hic ſp. ſal volatile, & oleum exactâ arte unita, digeſta, & ſæpiùs deſtillata lento calore, evadunt ſp. roſeus, & arterioſus, in re medicâ non vituperandus, præſertim ſi deſtilletur cum floribus Aromaticis; aliqnando ſequentem tincturam præparo. ℞. ſp. Cranii human. ſale ſuo impræ-gnati ʒxij. flor. lilii convall. ʒſſ. flor. Rorismarin ʒiij. Salviæ, Tiliæ an ʒij. digero, filtro, & ad uſum ſervo; eſt medicamentum non infimi ſubſellii in morbis convulſivis, & cephalicis. Ebur, qvod remanet poſt deſtillationem, inſervit pictoribus. *De Cranio.*

De Urina. Spiritus, & Alcali volatile urinæ obtinentur per fermentationes 40. dierum mediante Sole, aut loco calido, & per deſtillationem in cucurbitâ; Ego autem *Pariſiis* inveni Methodum faciliorem ſine fermentatione diuturnâ, & ſolâ additione calcis vivæ, ſublimando in cucurbitâ, & conſiſtit in qvâdam proportione, aliter fruſtra. Ex capite mortuo fermentatæ urinæ Phoſphorus deſtillatur, pro qvo, lector, conſule egregia ſcripta magni *Boylæi*, qvi de hac re, ſicut de aliis, nervosè philoſophatur; evaporando recentem urinam, ultimò ſal volatile prodit, ſed fæculentum, & nauſeoſum, at augendo ignem ad magnum gradum ſal fixum albisſimum obtinetur, qvod mediante ſpiritu urinæ, & Alcohol vini (ut anteâ notavimus de tincturâ ſalis Tartari) rubicundisſimam tincturam præbet, tam in remedicâ. qvam metallicâ maximè neceſſariam; aut ex coagulo ſp. urinæ, & vini, deſtillato, præparetur efficacius menſtruum pro prædictâ tinctura. Sangvis humanus rite collectus addito An. Alcohol vini, fermentando reddit ſpiritum gratisſimi odoris, qvi linguam ferit & pungit. Eſt Antiſpaſmodicum egregium, doſ. à xv. ad xx. gut. in vehiculo Idoneo. Do-

Doctor *Victorius Algarot*, nemini inter Physicos secundus, & totius Medicinæ decus, & honor, Author fuit illius pulveris, qui meritò nostro ævo Mercurius vitæ appellatur; si tamen malè præparetur potius Mercurius Mortis appellandus foret; constat ex an. sublimati corrosivi, & Antimonii, in retortâ vitreâ destillati in recipienti semipleno aquâ, in fundo albissimus, & instar nivis pulvis invenietur; separata autem aqua à butyro Antimonii, destillatur iterum in retortâ, usq; dum acida deveniat, & cum acescit, tollatur ignis, qvod remanet in vitro spiritus Vitrioli Philosophicus vocatur; Plurimi putant, quod si intrò Auri Lamina infundatur, qvod extrahet dicta aqua colorem flavum ab Auro, cum Lamina, quæ in fundo est, remaneat alba, & ab aliquibus Luna fixa appellatur; Meo quidem judicio color flavus provenit ex aliqva parte Auri in menstruo dissoluto, & albedo in Lamina à Mercurio in Menstruo contento: hoc facillimè experitur. Attamen ut hic Mercurius sit Medicamentum magis commodum & benignum, & minus periculosum, currigitur ponendo dicto Mercurio supra Laminam ferream, & leviter

Alia quædam de Mineralibus.

De Antimonio.

ſpatula ferrea removendo, lento calore, (cave tamen à vaporibus:) usqve dum, ceſſent, & hoc modo uti illo qvisqve poteſt tutè; aliô modô tutisſimè corrigitur digerendo, & poſteà comburendo cum optimo Alcool vini ter qvaterqve repetendo. Qvod ſublimati invenies in collo retortæ cauſa magni ignis, Cinnabaris Antimonii vocatur, quod ut puriùs evadat in pulverem redactum in retorta ponatur cum magno igne, ut pars impurior, & magis fuliginoſa ſeparetur, & in fundo cinnabaris pura in unum reducta invenitur, conſtans ex ſulphure Antimonii, & Mercurio, contra ſententiam aliqvorum, qui dicunt: ℞. Cinnabaris Antimonii bis, aut ter ſublimati, cum non ſublimetur niſi unicâ vice; fit etiam cinnabaris Antimonii cum ſulphure Antimonii, & Mercurio, qvod ſulphur obtinetur mediante oleô Vitrioli ita communiter nuncupatô, rectè miſcendo, & ſublimando; mediante aq. fort. etiam conficiatur ſulphur Antimonii, ſed dubitetur, an ſit purum, & genuinum, nam in ſublimatione hujus ſulphuris particulæ vitriolicæ, & nitroſæ cum Antimonio incorporatæ ſimul aſcendunt. Fit etiam eodem modô cinnabaris officinalis cum

ſul-

ſulphure communi,& Mercurio. Vidi Siviliæ Aurifabrum, qvi à doloribus Morbi Gallici liberari non poterat, rectè curatum fumigatione factá in uſitato hypocauſto per tres,aut qvatuor dies dicto cinnabaris officinalis, (cavendum verò eſt,ne vapores exterius caput oſtẽdant.) Coquitur cinnabaris mineralis redacta in tenuisſimum pulverem in aqva pluviali per horam, & turbida dicta aquâ,& à partibus crasſioribus decantata, relinqvenda eſt usq; dum clarẽfiat,&toties repetenda eſt coctio donec non amplius turbida deveniat aqva & ſeparanda eſt poſtea à pulvere ſubtiliſſimo, qvi exſiccatus exiſtimatur magnus Antepilepticus. Si viride æs,& ſal ammoniacum unà ſublimentur per Alcohol vini, viridis obtinebitur tinctura, qvæ multum conſert Epilepſiæ Puerorum,nihil tamen efficacius invenitur, qvam aurum meum medicinale, acceptum pondere unius grani per 30. aut 40. dies in vehiculo convenienti, ſanat infallibiliter. Nitrũ, &Antimonium in pulverem redacta,addito carbone igneo evadunt in hepar Antimonii,ita ratione caloris vocatum, & eſt magnũ emeticum, qvod in pulverem redactum,& in vino forti infuſum

S.A. fit vinum emeticum, addito ſaccharo ſyrupus emeticus; & unc. j. dicti hepatis, unc. S. Cinnamomi, lib. III. aqvæ cardui benedicti, facta digeſtione, aquæ benedicta Rulandi provenit Dubitant nonnulli de unione particularum Hepatis Antimonii cum vino, quia poſt infuſionem non diminuitur pondus Croci, obſervatione edoctus affirmo, qvantò vinum calidus, aut ſpirituoſius eſt, tantò magis imprægnatur, & augetur vis Emetica, quoniam unitur cum majori copiâ particularum Antimonii, idem ſuccedit in vitro, & Regulo; ratio, qvare pondus Antimonii non apparet diminutum, ſit fortaſsè hæc, *viz.* quia corpuſcula Tartarea vini ſe inſinuent in corpus Antimonii, & gravitatem ejus deperditam renovent. Diverſimo dè fiunt reguli Antimonii. Primò ex nitro, tartaro, & Antimonio; ſecundò ex nitro & carbonibus, tertiò ex Tartaro, & Marte, quartò ſolô Tartarô, & Antimonio per detonizationem. Ex nitro, Tartaro, ſale communi & Antimonio, Regulus quidam conficitur, è cujus ſeparatâ ſcoriâ, & diſſolutâ in fortiſsimo lixivio Calcis viv. ſæpè agitando, nobiliſsimum ſulphur Antimonii acquiratur miſcendo quod-

qvoddam mihi familiare cum lixivio, qvi levis pulvis Antimoniatus est odoris gratissimi, & saporis non ingrati, febres ardentes unicâ dosi, *viz.* ℈j. sæpissimè profligans, sudorem, urinamq; movendo, Archæum furiosum pacificando; prætereà in doloribus *Gallicis* est summè proficuum. Ex nitro & Antimonio modô usitatô diaphoreticum obtinetur, cui nulla alia meo judicio tribuenda est virtus, quam illa, qvam possedit Bolus *Anglicanus*; loquor de albo, cum qvo conficiuntur fistulæ ad fumigandum Tabacum, quod rectè noverat quidam Medicus Anglicanus, nam eô lucratus est, duo millia Librarum Anglicanarum. Si suprà liqvorem glacialem Antimonii infundator spiritus Nitri paulatim (fugevapores) destillando, & iterum spiritu Nitri cohobando, denique per unam horam pulvis reverberetur, Bezoardicum Minerale proveniet, licet à paucis rectè præparatum, ut Medici experiuntur, cum additione Solis in Bezoardicum solare evadit, Lunæ, in lunare, Martis in martiale, Jovis in joviale. Calcinatur Antimonium usqve dum cœrulea flamma amplius non appareat. S.A. tum solâ fusione in vitrum rubeum evadit, qvod

Nitro

Nitro correctum, medicamentum est tutissimum, & purgat per inferiora. Calcinatur etiam radiis solaribus, mediante vitro ustorio, pondere tamen non diminuto, sicut communis fert sententia, licet continuò effluvia emittit; at pace dicam horum Chymicorum, Antimonium hoc modo calcinatum revera amittere aliqvid sui ponderis, ejusqve gravitatem ab hâc operatione diminui.

De Saturne. Vitrificatur Saturnus mediante tribus crucibulis sola fusione, ut rectè Philochymici noverunt, & facillimè convertetur in lithargyrium cum aliquo etiam lucro, sed quia insalubris est, à paucis conficitur. Calcinatus Saturnus per acetum in bonam cerusam evadit, cujus virtus laudabilior aliqvando mihi videtur, qvam sacchari, aut Canitici Saturni, ut uno ore expertiones Galliarum Chirurgi dicunt, eorumqve rationes difficiles intellectu non sunt.

De Mercurio. Mercurius revivificatus beneficio Alcalium, est purior & commodior in qvolibet usu, per assiduam destillationem, & cohobationem absque ulla additione in pulverem rubicundissimum evadet, urinam, & sudorem sine ulla alteratione promovet. Hic Mercurius

in

in aquam limpidam, & ponderosam (mercurialem dictam) commutatur beneficiô retortæ calidissimæ in summitate (ubi Mercurius ingerendus) foraminatæ, septem, octôve receptaculis junctæ, at non lutatæ; Mercurius gradatim infusus per foramen idoneum in retortam calidam edit strepitum, & partim evadit aqva limpida, & gravis in receptaculis; si aliqvid Mercurii cum illa commixtum reperiatur, segregetur ab aquâ suâ, qvæ nihil aliud est quàm ipse Mercurius rarefactus, variè modificatus, & novis qvalitatibus vestitus mediante igne, & instrumentis. Dissolutus in aqva forti præcipitando, & edulcorando, præcipitatum album dicitur, si tamen reverberetur usqve dum revertatur in pulverem rubrum, præcipitatum rubrum appellatur. Qvidam Venetus in *Hollandiâ* habet novam methodum conficiendi hoc præcipitatum admodum rubrum, & rutilans, additione sulphuris, non inferius communi. Dissoluto dicto Mercurio oleo sulphuris communis destillato, cohobato & ultimo addito igne vehementiori, pulvis invenietur in retortâ albus, qvi per aqvam lotus fit flavus,

& turbith Mineral. vocatur. Mercurius dulcis componitur è ſublimato corroſivo ſaturato; non poſſum hic præterire fanaticum revelatorem Arcanorum *LazariRiveriis* qvi in præparatione Calomelan ſicut in aliis, digniſſimum *Riverium* in. Aſinum, aut vitulum transmutavit, nam decies aut circiter hunc Mercurium ſublimat, addondo unaqvàqve vice ſalem communem, qvaſi edulcoratio & acuminatio, eodem tempore in unum idemqve Corpus in durentur. Meus viridis Mercurius præcipitatus brevi momento conficitur, & Gonorrhæam infallibiliter, & radicaliter curat; non intelligo illum, de quo alii Authores mentionem fecerunt, ſed tantùm de eo, quem tanquam maximum arcanum conſervo. Pilulas cum hoc meo Mercurio viridi etiam conficio ſimul cum reſin. Guajac. & Pil. aggregativ. ad pondus omnium ʒj. in morbo Gallico maximarum virium.

De Martc. Relictis omnibus modis, ab aliis Authoribus dictis circa crocum Martis, dicam tantum duos, adſtringentem unum, aperientem alterum; primum præparo accipiendo laminam ferri unctam oleo Caryophillorum deſtillato, & ponendo dictam

dictam laminam in cellâ vinariâ ſupra-diſcum vitreum, usque dum Crocus appareat, qui ritè collectus conſervatur ad uſum, & repetitur ad libitum ; alter conficitur mediante ſpiritu ſalis Armoniaci, & facillimè obtinetur. Hic non improprie animadverto, ipſum ferrum eſſe maximè idoneum ad præparendum Crocum aſtringentem, Chalybem verò aperientem, hic enim vulgò componitur mediante ſtratificatione cum unguis, cornubus, aliisque oſſibus animalium, ſalibus volatilibus, & aperitiva facultate donatis, undè Chalybs magis imprægnatur cum virtute Alcalicâ, obſtructiones meliùs reſerante, quàm vulgaris Mars. Limaturâ Martis in Crucibulo detentâ magno igne donec candeſcat, & urinâ recenti extinctâ, poſteà per retortam deſtillatâ per 24. horas, ſpiſſa, & rubra prodit, cum qvo Luna tingatur aureo colore. Si ex Martis limaturæ, & ſalis Armoniac. an. ſublimatum confeceris, flores ſalis Armoniaci Martiati nuncupantur; caput mortuum in vaſis fundo repertum, ſi per deliqvium in liquorum convertatur, evadit medicamentum nobiliſſimum, purgans per inferiora, & ſuperiora ſine ullo ægro-

tan-

tantis incommodo; dos. à gut. xv. ad xxv. in vehiculo idoneo; flores prædicti; præter vires illis ab aliis attributas, ut nobis constat ab experientiâ sunt in Hæmorrhagià narium Medicamentum tutissimum, si sumantur in formâ sternutatorii; si hæc sublimatio cum triplici salis Armoniaci qvantitate conficiatur, igne tam diu continuato, usqve dùm totâ massa elevetur, tum sublimatum non est omninô Emeticum, qvia per longum ignem, & continuatam sublimationem particulæ illæ ventriculum irritantes, in auras avolarunt, nam operando observavimus Chartam in tempore sublimationis defendentem materiam à sordibus, aëri expositam viridescere, & nause abundè sapere, tàm colore, quàm sapore sublimato admodùm dissimilem; ex dictis floribus tincturam flavam obtineo ope benigni menstrui sub titulo tincturæ Martis aureæ, in cruditate ventriculi, Hydrope, & omnibus obstructionibus valet, & est generale totius Archei fermentum; sed qvia hæc compositio tàm mystica fuit mihi revelata ab Amico, non hic profanabo; tantem notandũ est, limaturam Martis à sordibus suis per magnetem rectè deputari. Ex Mar-

te,

e,&Tartaro cum ſufficiente Q. Vini co-
ti in vaſe ferreo, ſpatulâ ferreâ agitan-
lo, tinctura habetur, quæ filtrata per
chartam emporeticam, per ſe, aut in
ſyrupum conſervatur. Vinum Martiale
etiam conficitur ponendo Vini fortis S.
Q. in magno recipienti, in quod immer-
gitur Limatura Martis candeſcens, &
cooperto vaſe, relinqvitur usqve dum
frigefiat, poſtea extracta limatura, qua-
ter repetatur. Conficiuntur vina me-
dicata tam ſimplica, quam compoſita
unica infuſione, licet plurimi volunt,
qvod ſint Medicamenta unà cum Mu-
ſtô fermentata in Autumno, credo ni-
hilominùs parvam, aut nullam habere
virtutem. In *Normandia*, in quâ Uvæ ſunt raræ, ſolent illas veneno linere, ne à belluis devorentur, aliqui etiam Aloë diſſoluta in aquâ ungunt, & alii Colochintide, vinum autem à dictis Uvis extractum non eſt ullô modô purgativum, ergò falſum eſt ab infuſione ſimplicium in muſto, poſſe extrahi vina, quæ habeant aliquam virtutem.

Cuprum ſacillimè in cryſtallum cœ- *De Cupro.*
ruleum commutatur, & in viride mediante acetô deſtillatô, à qvibus pul-

vis quidam colore lithargyrii extrahitur, mirabilisſimæ equidem virtutis, & quoddam oleum antipodagricum: Vidi dealbatum Cuprum nihil prurſus ab argento differens, niſi qvod in Cupellâ non reſiſteret. Idem cuprum imprægnatur aureô colore, qui diu permanebit, & omnes probas, præter cupellam ſuſtinebit; quod fit ſequenti modô. ℞. Cupri lib. j. funde in crucibulo, inſperge gradatim ſulphur. pulveriſ. lib. j. usqve dum totum deflagraverit, poſteà cuprum in laminas redige, hôc factô ſume auripigmentum, q. v. funde, & in aceto extingue, qvod repetendum per 24. vices tum ſequens ſtratificatio conſtruatur in crucibulo, S. A. primò cum farinâ fabarum, tum cum Nitro & Tartaro, poſteà auripigmentum ſit ſuperſtratum, tùm cuprum ipſum & iterum auripigmentum, Nitrum & Tartarum, farina fabarum, ultimò nitrum, & Tartarum, qui ordo obſervandus eſt per totam ſtratificationem, donec totum crucibulum impleatur, ultimò huic crucibulo ſuperimponatur aliud, cui eſt foramen in ſummitate; S. A. fiat ignis cæmentationis, donec nec flam-

flamma, nec vapor ullus apparet; ultimò detur ignis fusionis per horam, frigefactum cuprum separetur à pulveribus, & novô crucibulô fundatur, separatis scoriis obtinetur cuprum supra dictum aureum, quod in folia elegantia, & diuturna à Malleatore extendatur. Ex cupro conficio liqvamen sine igne, menstruo, aut alio Heterogeneo, ex quo meus ignis Veneris præparatur, ab Helmontio tantoperè celebratus, & usqve ad cœlum evectus; à nullo nisi artis filiô, & verô Philosophô, comprehendi potest; ex hoc liquamine cupri egregium opiatum conficio, rei pharmacevticæ summè proficuum. Sed nolo, benevole Lector, negotia tua ulteriùs interpellare, parce, precor, hisce nugis sat brevibus; sumus omnes pulvis, umbra, nihil.

De Furnis & Vasis.

TAB. I.

Fig. I. HOc Schema exhibet pavimentum furni, qvod in majorem vel minorem extenditur amplitudinem pro operis ratione, confiteor tamen hoc pavimentum non esse semper necessarium præsertim in Furnis fusoriis, ubi particulæ aëreæ è terrâ vi ignis copiosè extractæ plùs impellunt quàm maximi folles.

Fig. II. III. Disponо lateres in tres modos, qui vicem craticulæ ad ignem sustinendum & cineres demittendo præstant: infimus ordo consistit è tribus lateribus vel 4. pro amplitudine furni dentatim juncti, & hunc nomino craticulam simplicem, ut in a b c Duplex exstruitur 3. vel 4. lateribus transversis; & est craticula duplex d e f. Craticula triplex exstruitur aliis tribus lateribus h i k, super quo cubus latericius gallicè *culot* est imponendus pro crucibulis, g. in Fig. I. & hæc craticula debet esse simplex duplex, aut triplex pro altitudine furni & gradûs ignis, ignis enim in triplice craticulâ est violentior quàm i

d

Fig. 4.

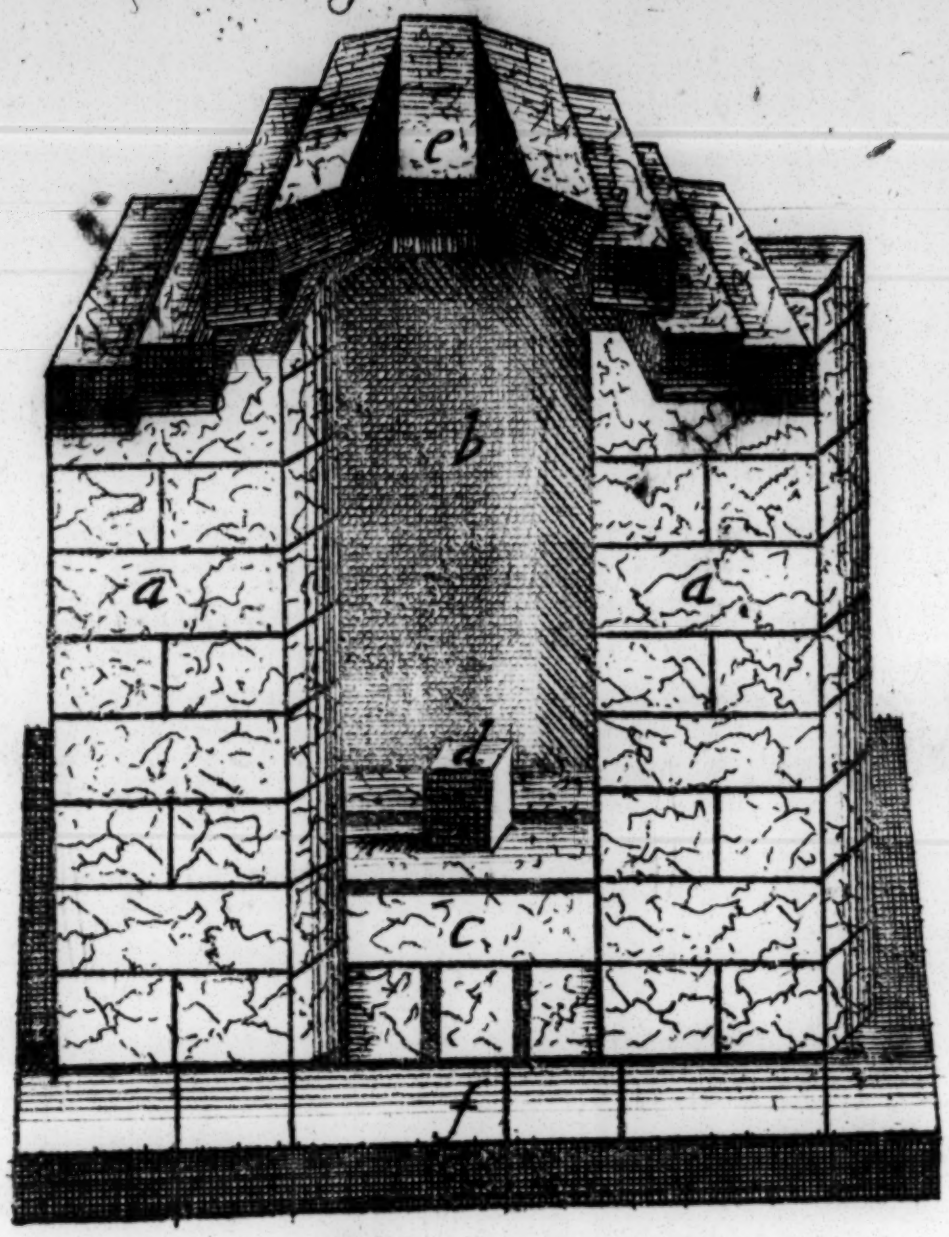

Fig. 2.

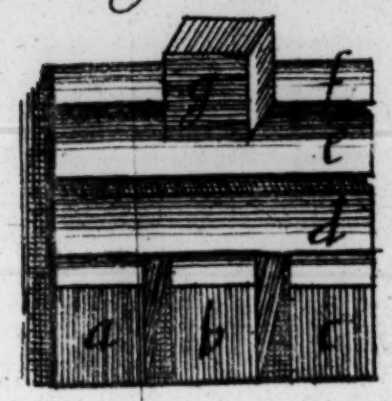

Fig. 1.

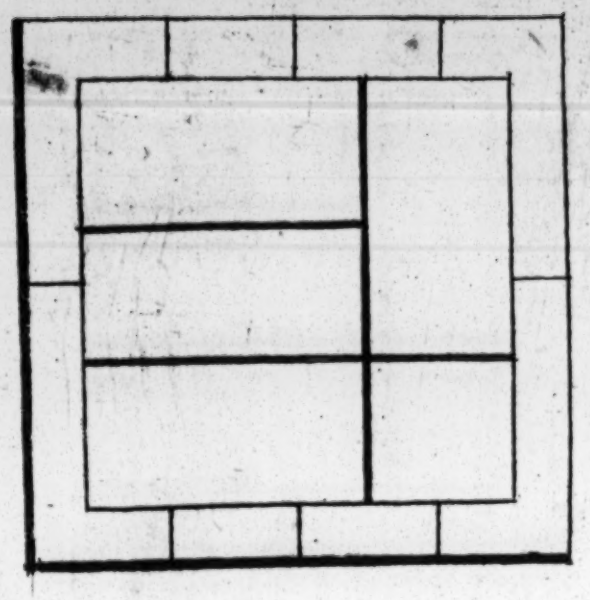

Fig. 3.

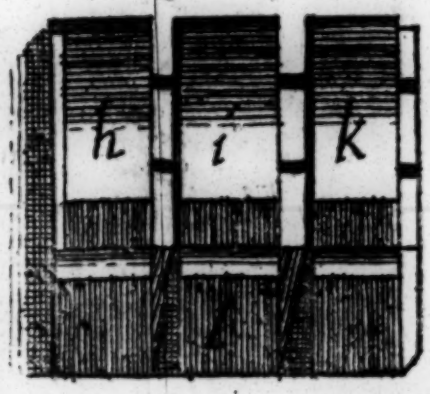

Fig. 5.

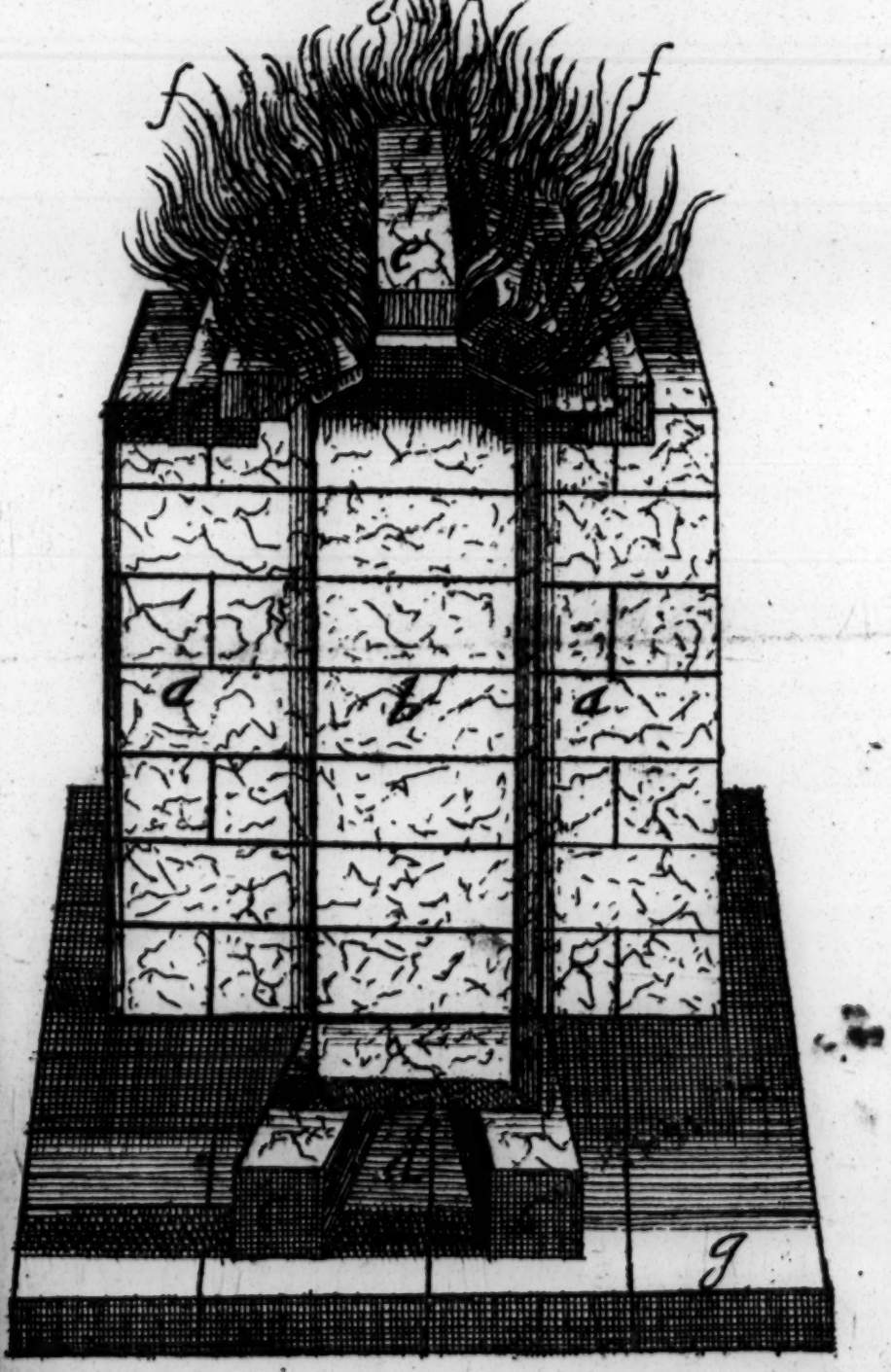

Fig. 6.

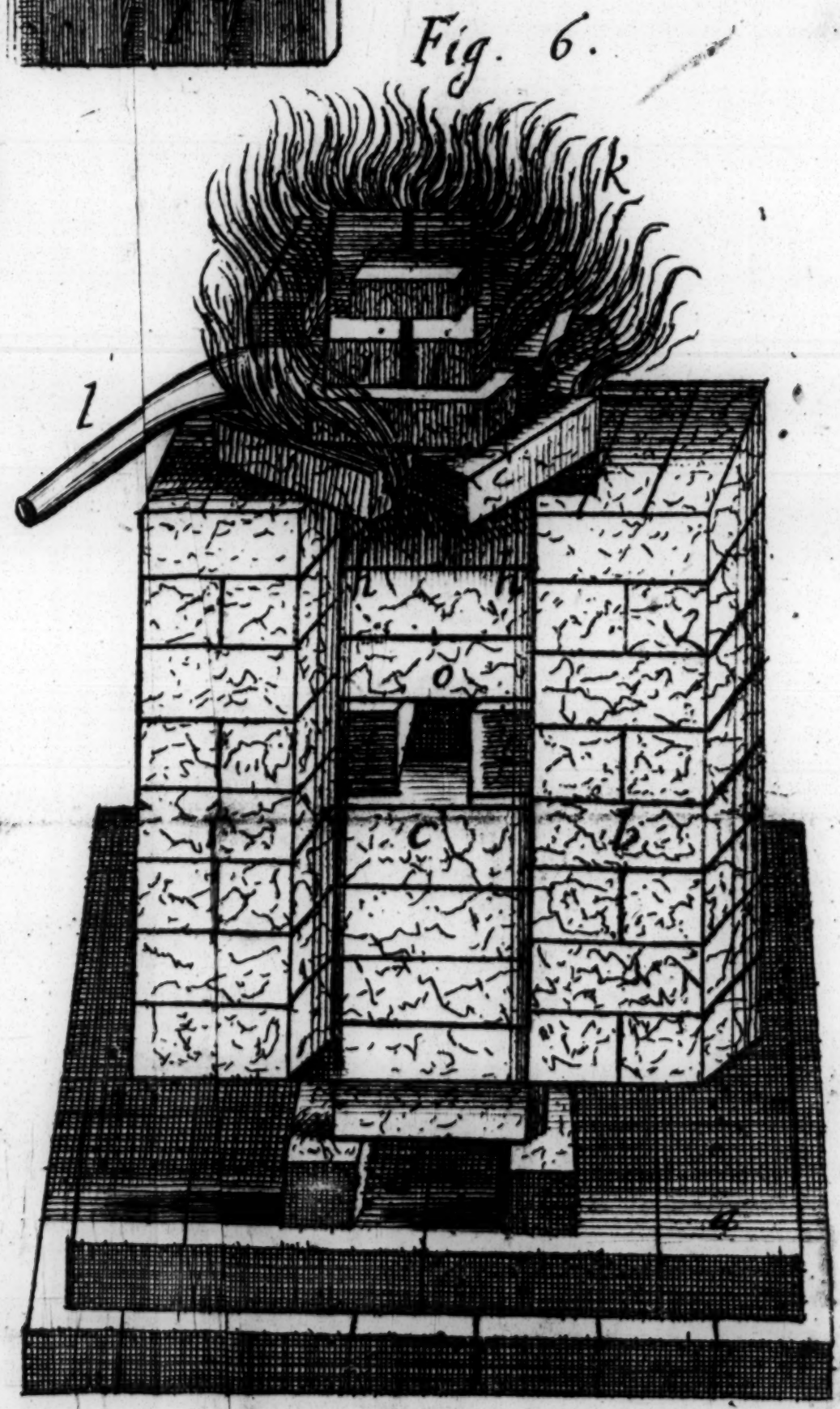

duplici, in duplici qvàm in ſimplici & qvicqvid poſſunt anemiæ, efficitur his craticulis ſine follibus.

Notandum eſt, quod medius later infimi ordinis debet eſſe paululum depreſſior leteribus à dextrâ & ſiniſtrâ, qvô facilius ſubducatur ad cineres eximendos. litt. l. cæteris ad amuſſim politis, ut videre eſt in frontiſpiciis.

Fig. IV. Hoc Schema exhibet Furnum ſuſorium, apertum, perfectè duplicem, voco perfectè duplicem à duplice craticulâ & pariete.

a Duo parietes, ut in Fig. V.
b Paries poſticus, ut in Fig. V.
c Duplex craticula, ut in Fig. II.
d Cubus gallicè *calet* pro crucibulis.
e Lateres ad Furni cameration em.
f Pavimentum, ut in Fig. V. cum arenâ vel cineribus in fiſſuris ad ignem præcavendum, cum tali baſi operatio qualiscunqve in qvocunqve loco etiam ſuper tabulatum ſine ullô periculô inſtitui poſſit, præſertim ſi furnus craſſiorem habeat baſin, ut in Fig. VI.

Fig. V. Hic Furnus conſiſtit è duplici pariete, ſed ſimplici craticulâ.

a Duo parietes, ut in Fig. IV.
b Paries anticus eôdem modò quò

paries posticus in Fig. IV. exstructus.
c Duo lateres dentatim collocati ad suffulciendum parietem b. qvorum dispositio facit interstitium cineribus & aëris ventilationi inserviens.
d Cinerarium sub craticulâ, & simul viam aëri præbet & recrementum foci.
e Lateres ad furni camerationem.
f Flamma egrediens.
g Pavimentum ad ignem præcavendum in locis minùs accommodatis.

Fig. VI. a Pavimentum.
b Parietes.
c Duo lateres cinerarii.
d Cinerarium.
e Paries intra cinerarium & focum.
f Duo lateres foci.
g Ostium foci qvatuor vel qvinqve pollices altius craticulâ.
h Lateres intus prominentes ad retortas sustinendas.
i Lateres qvi ignem coërcent.
k Flamma per fissuras violenter egrediens.
l Collum retortæ.

Ex innumeris Furnis in Chymicorum Laboratoriis reperiendis, adjectis & iis similibus, in omnibus meis experimentis tantùm utor; & qvamvis multi sunt;

c Du
ad
den

TAB. II.

Fig. 1.

Fig. 2.

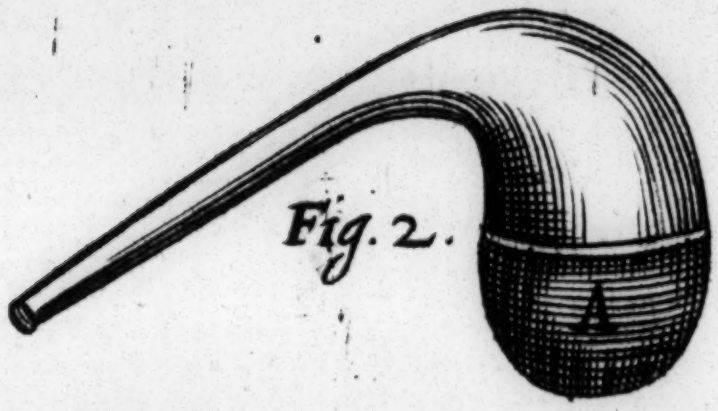

Fig. 6.

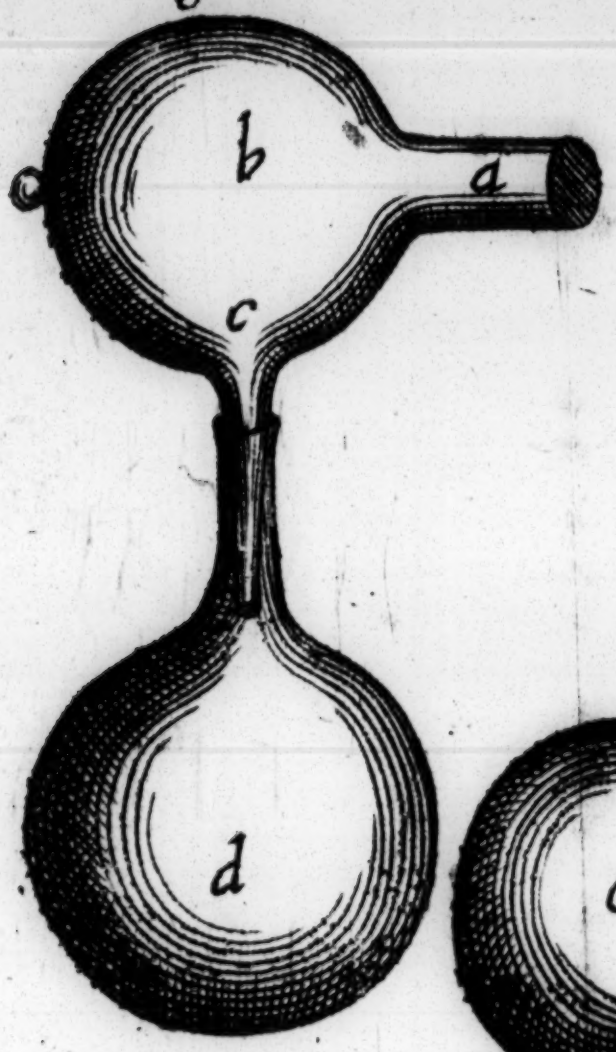

Fig. 3.

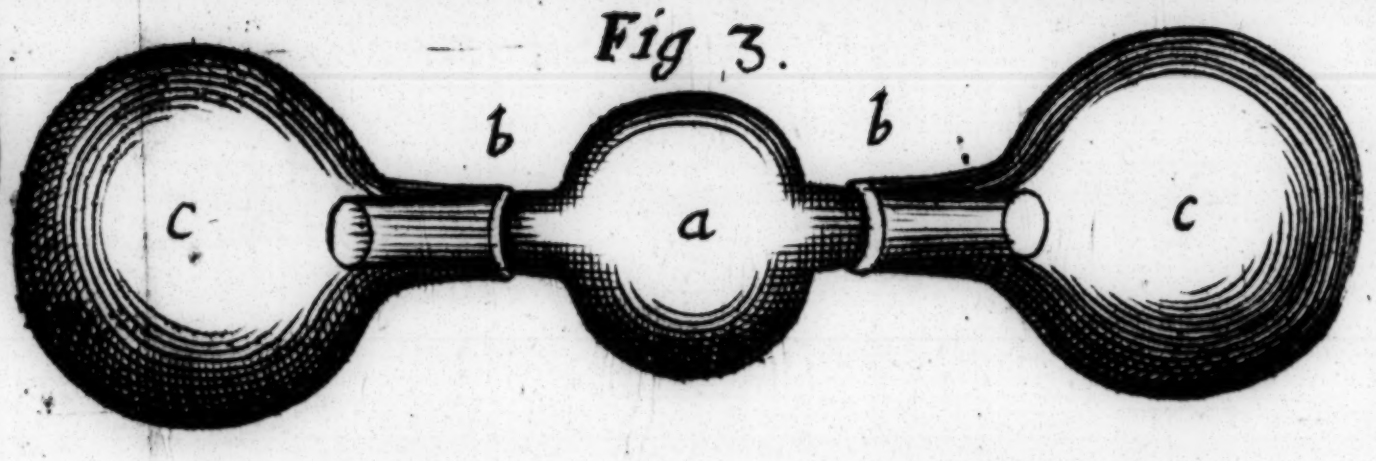

Fig. 4.

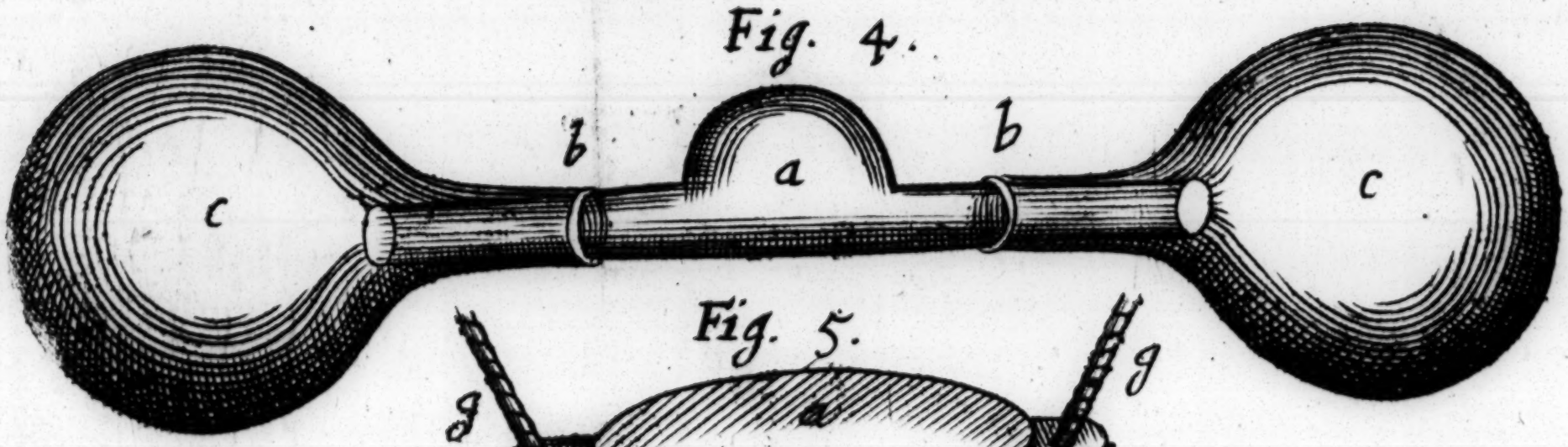

Fig. 5.

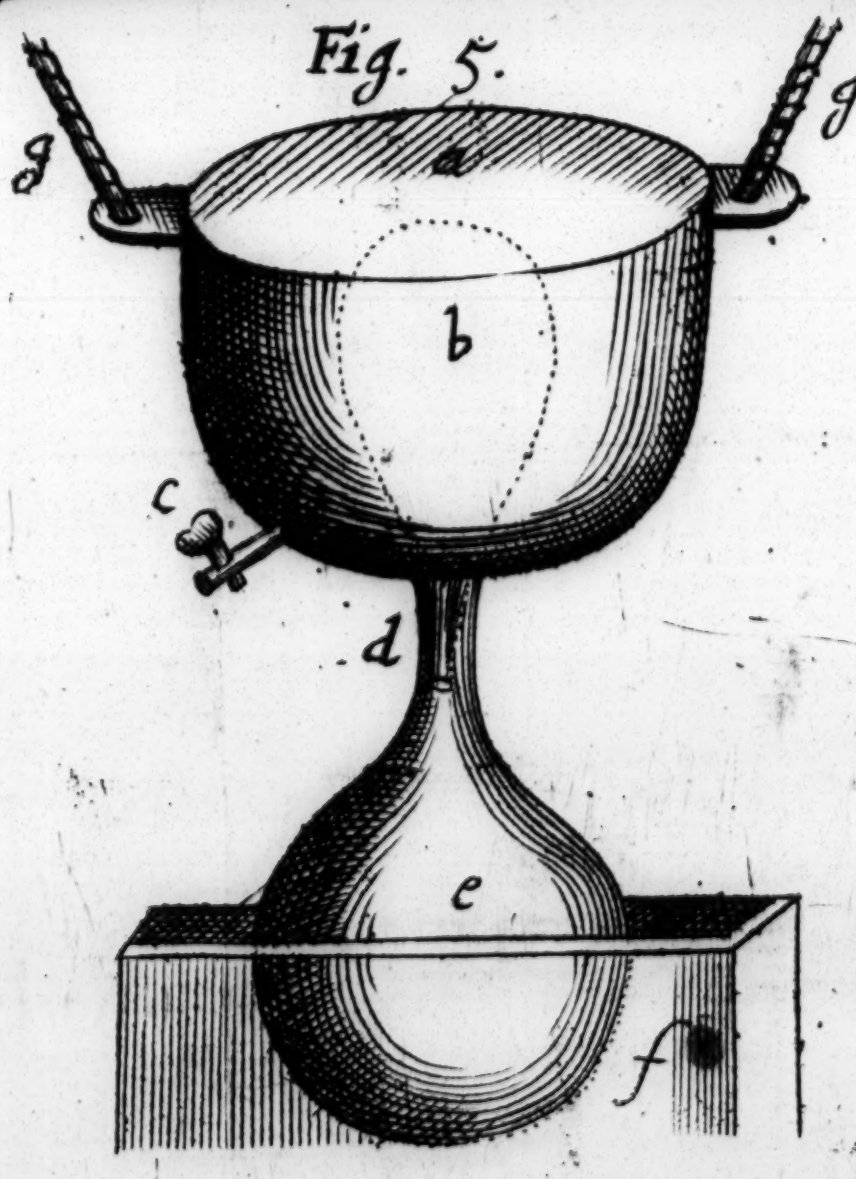

vi nominantur ab usu, ut Reverbera-
orium, Calcinatorium, &c. & cuilibet
uus est usus primarius, ingeniosus ta-
nen artifex potest esse paucis contentus;
vandoqvidem singula experimenta
ormas non adeò differentes reqvirunt,
& qvæ uni, alteri experimento inservire
ossit Specimen adjeci meorum, qvi pos-
unt esse usui industrio artifici in aliis ex-
ogitandis, mutatis mutandis pro operis
ratione, loco, tempore & aliis circum-
tantiis, & spero me Chymico Orbi pro
uturum dum viam sterno ad meliores,
xtemporaneos, & minimi sumtûs.

Tab. II.

Fig. I. TRes Galeæ, gallicè *calor*, pro magnitudine retortarum è ferrô vel terrâ ad retortas muniendas.

Fig. II. Retorta galeata.

Fig. III. Instrumentum ad operationes plurimas citiùs determinandum.

a Vas terreum cum duobus collis amplissimis qvo faciliores exitus spiritus habeant.

bb Colla receptaculorum vasi lutata.

cc Duo receptacula vitrea quàm ampla ad magnam copiam vaporum condensandam.

Fig. IV. Inſtrumentum præcedenti ſi mile pro ſubjectis minûs deſtillabili bus, deſtillatio enim in hoc planô ci tiûs finitur quam in hoc planó ci tiùs finitur quam in præcedente, ub materia coacervatur.

a Vas terreum è terra *Germania.*

b b Colla pro receptaculis.

c c Receptacula vitrea.

Fig. V. Hoc inſtrumentum voco balne um deſcenſorium, pro iis tempori bus, & locis ubi ſol minùs lucet.

a Lebes Cuprea pro aquâ calidâ.

b Ampulla vitrea, qvæ capit materiam deſtillandam.

c Epiſtominum ad aquam frigeſcentem emittendam.

d Collum ampullæ per foramen lebeti recipienti commiſſum.

e Recipiens.

f Vas ligneum ſale communi plenum pro refrigerio.

g Funis ad ſuſtentandum lebetem.

Fig. VI. Receptaculum ad ſeparandum in primâ deſtillatione ſalia volatili â ſuis ſpiritibus & oleis.

a Collum recipientis quàm amplum quò facilius extrahatur ſal volatil

b Venter recipientis, cujus lateribu ſal volatile adhæret.

c. Co

Fig. 1.

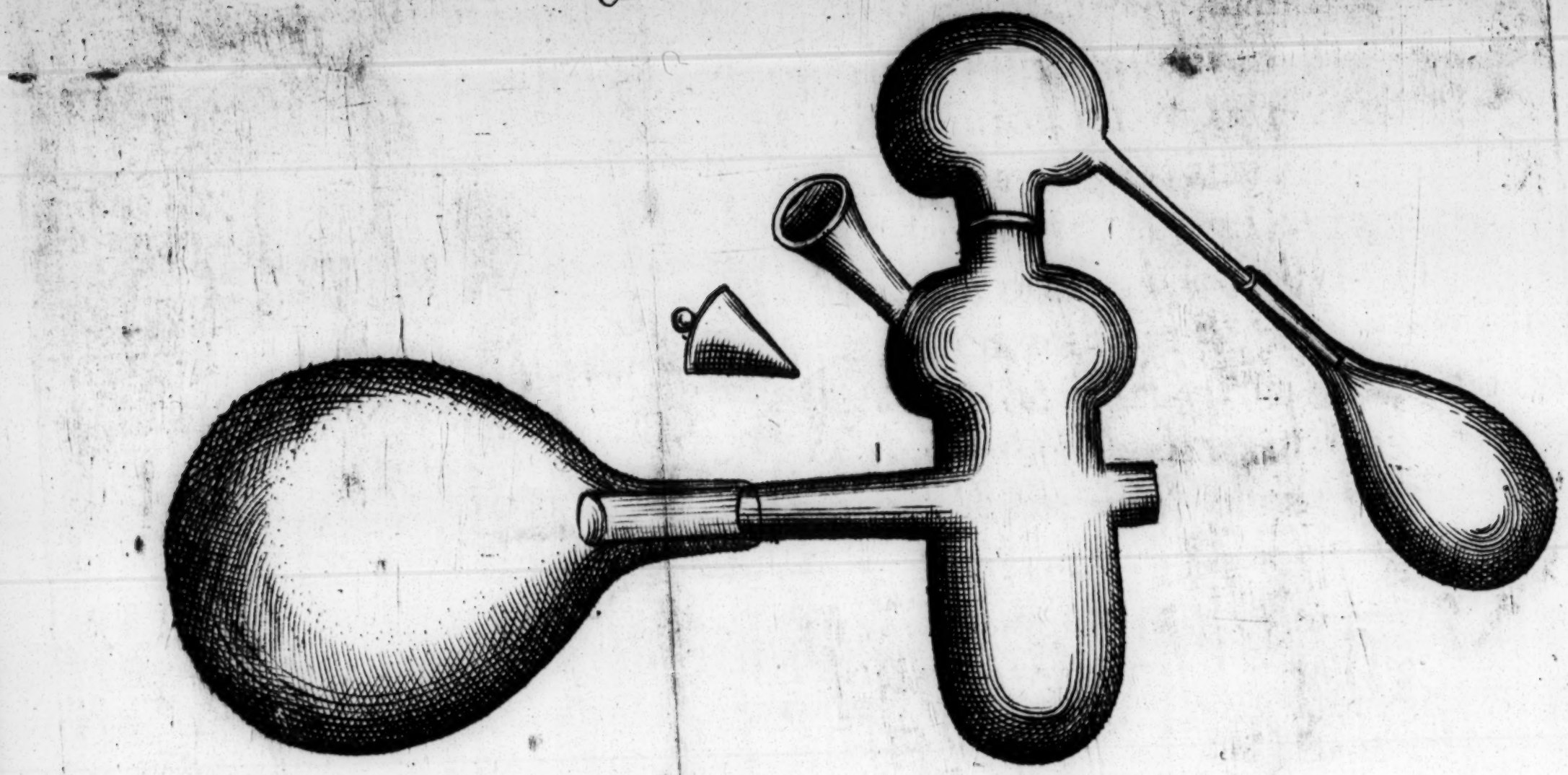

Fig 3.

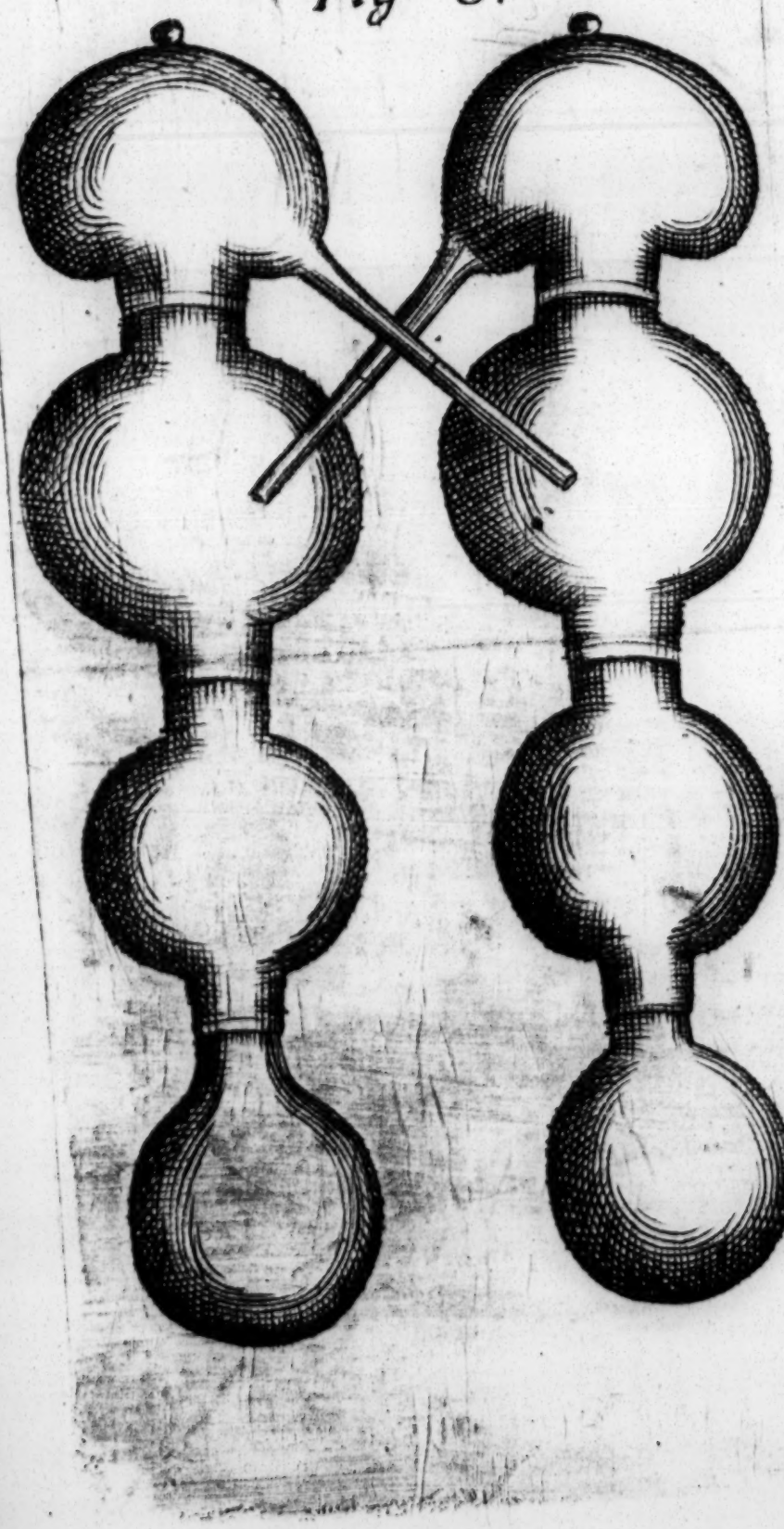

Fig. 2.

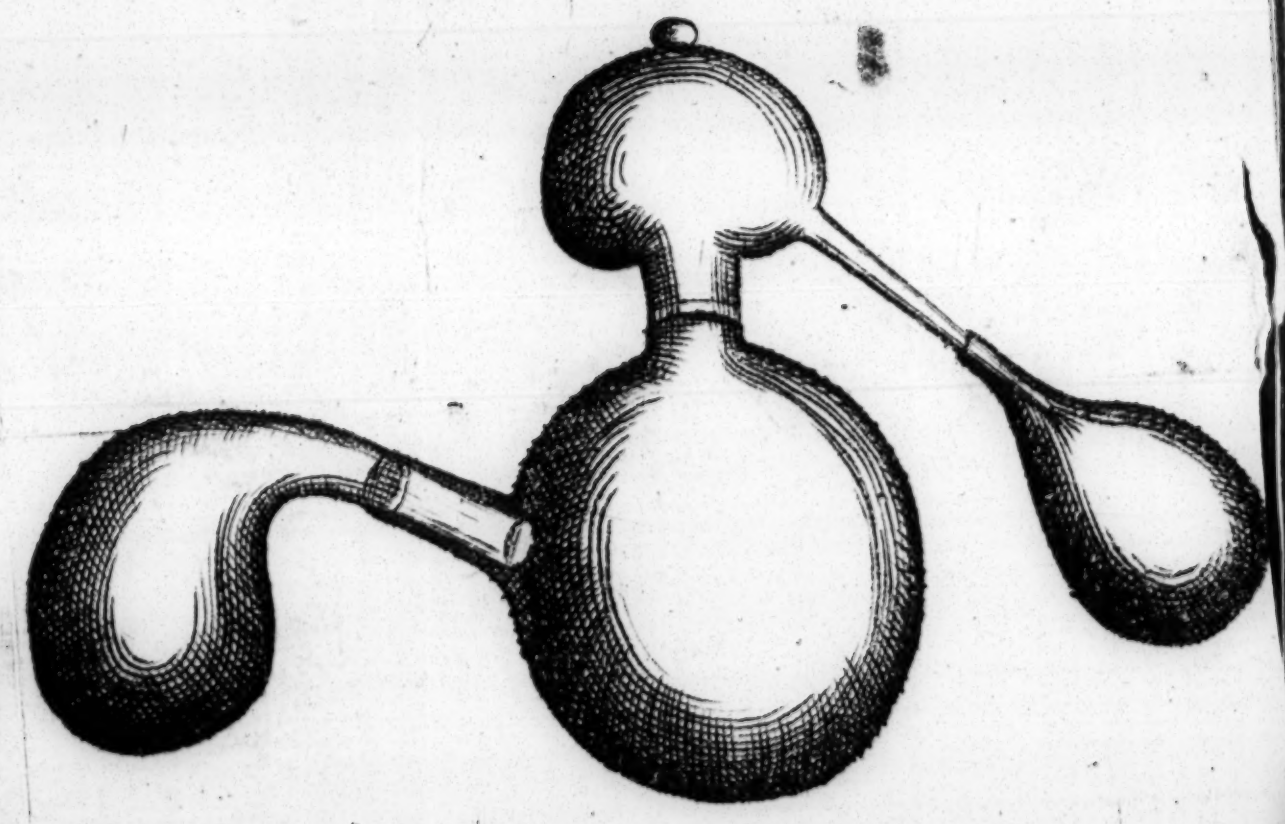

Collum alteri receptaculo lutandum.
Recipiens in quo influit Spiritus cum oleo.

NB. *Salia volatilia à suis oleis mundantur & albificantur cum Alcool vini, & sic in primâ destillatione erunt æquè pura, ac si resublimata fuerint.*

TAB III.

Exhibet delineationes instrumentorum à D. Troutbeckio *inventorum.*

Fig. I. REpræsentat D. *Troutbeckii* Furnum.

Fig. II. Vas circulatorium.

Fig. III. Vas destillatorium.

Tabu-

CHymiæ Etymologia, Antiquitas, Objectum. p. 1.
Examinatio principiorum. 2.
De Vitriolo. 4.
De Nitro. 7.
De Sale communi. 10.
De Aceto. 12.
De Sulphure, Sp. vini aliiq; Spiritibus 13.
Liqvor odoriferus Jasmini 16.
Willisianæ præparationes Sulph. & Martis 17
De Tartaro & Salibus Alcalibus. 18.
Tinctura Corall. 23.
Tinctura quædam minerales. 24.
Tinctura è variis Metallis ibid.
Tinctura Antimonii. 25.
Tinctura Mercurii. ibid.
Tinctura Martis. 26.
Tinctura Solis. ibid.
~~*Lunæ.* ibid.~~
Quædam de vegetabilibus. 27.
De oleis vegetabilibus ibid.
De Nicotiana 28.
De Spiritibus, & Sal. volat. Plantarum. 29.
De Fuligine. ibid.
Sp. & Salis volatiles oleosi, & Aromatici, 31.
De Succino. 32.
De Lautano. 36.
Elixir proprietatis. 37.

Qua

Quædam de Animalibus. 38.
Cantharides. ibid.
De Viperâ. 39.
De Cranio. 43.
De Urina. 44.
Alia quædam de Mineralibus. 45.
De Antimonio. ibid.
De Saturno. 50.
De Mercurio. ibid.
De Cupro. 59.
De Furnis & Vasis. 58.

INDEX RERUM & VERBORUM.

ACetum *vulgare* 12. *ejus Sp. subtilis.* 13.
Alcalia, *an ejusdem sint naturæ,* 19. *fi, xa volatilia Autor.* 22.
Alcohol vini, 14. *in pulvere an detur,* 16.
Antimonium *diaphoreticum,* 49.
Aqua *ardens,* 10. *benedicta Rul.* 48. *fortis com.* 7. *alia, ibid. Autor. ibid. seqv. Regia* 8. *Jasmini* 17. *mercurial. limpida,* 51. *Knasburg. mineral.* 12.
Arcanum *vegetabilium,* 21. *seqv.*
Atomi *vera rerum principia.* 3.
Auditûs difficilis *remedium.* 35.
BAlsamum *fuliginis,* 29. *seq. ex odoriferis,* 27.
Bezoardicum *joviale, martiale, minerale, lunare, Solare,* 49.
Bolus *Anglicani virtutes, ibid.*

CAllote *quid, & ejus usus*, 15. 61.
Cancri *non ulcerati remedium*, 5. *ulcerati*, 30.
Cantharidum *succus corrosivus, eorum præparationes & virtutes*, 38.
Chalybis *præparatio*, 53.
Cerusa *Saturni*, 50.
Cinnabaris *antimonii & ejus purificatio* 46. 47 *officinalis, ibid.*
Circulatio *in pelicanis.* 34. *seqv.*
Chema *quid?* 1.
Chymiæ *antiquitas, definitio, Etymologia, objectum.* 1.
Cornu C. *s. & philosoph.* 42. *seqv. calcinatio Autor.* 43.
Corpus *pro balsamis*, 27.
Cranium human. *& ex eo præparata*, 43.
Crocus *martis adstringens. aperitivus varius* 52. *seqv.*
Crystallus *diaphana ex C. C.* 43. *ex Salibus alcalibus*, 21. *juxta Willis. ibid.*
Cupri *crystallus, cœrul. virid.* 55. *de albatum*, 56 *aurei coloris, ibid. seqv.*

DEstillationis *descensoriæ usus peculiaris*, 16
Diureticum *maximum.* 19.
Dolorum *gallicorum remedium*, 49. *nephritic corum*, 10.

ELixir *proprietatis ginuinum*, 37. *seqv.*
Ens Veneris, 5.
Epilepsiæ *remedia*, 47.

FEbrium *ardent. remedia*, 36. 49.
Flores *albi salis comm.* 10. *Salis ammoniac martiales*, 53.

Fornaces *Autoris*, 15. *58. seq.*
Fuligines *præparata*, 29.
GElatina *cærulea ex Tinctur. tart.* 19.
Gonorrhœæ *remedia*, 19. 52.
Gummi guttæ *correctio*, 36.
HÆmorrhagiæ *narium remedium*, 54. *uteri*, 7.
Hermes Ægyptiorum, 1.
Hepar *antimonii*, 47.
Homeri *symbolum aureæ catenæ*, 1.
Hydropis *remedia*, 11. 19.
Ignis Veneris *Autoris*, 11. 57.
LActis *coagulatio & reductio*, 14.
Lapis *magneticus Autor* 11. *seq. rubri coloris ex sp. vini tartaris.* 15. *ex Tinct. mercurii*, 25.
Laudana opiata 36. *seq.*
Limatura martis *destillata*, 53.
Liquamen volatile cupri, 11. 57.
Liquor *ex cap. mort. fl. salis ammon. martial.* 53. *odoriferus Jasmini*, 16. *seq. stypticus*, 5. *seqv.*
Lithargyrium, 50.
Luna *fixa*, 45. *aureo colore tincta*, 53.
MAgnes *auri auræ & sp. mundi*, 9.
Maniæ *remedium*, 26.
Mars *dissolubilis Willisii* 27.
Massa *rubra ex Vitriolo instar saporis*, 5.
Menstruum *admirabile Helmont*, 9. *ex Urina*, 44.
Menthæ sal. volat. oleosum. 30.
Mercurius *dulcis*, 52. *revivificatus*, 50. *ejus pulvis rubicundis.* & *aqua limpida*, 51. *vitæ vulgar.* & *correctus.* 45, 46. *viridis Autor.* 52.

Methodus *dulcificandi ſp. acidos*, 9.
Morborum *aſthmaticorum remedium*, 19. *cephalicorum*, 43. *calculoſorum*, 18. 36. *chronicorum*, 6. 24. *convulſivor.* 40. 43. *febrilium*, 40. *hyſtericorum*, 30. 35. *phthiſicor.* 19.
Morſus animalium *remedium*, 40.
Moſes Chymicus, 1.
Myrrhæ *diſſolutio vera*, 17. *ſeqv.*

NEphriticorum dolorum *remedium*, 10.
Nitrum *ex ſp. nitri quale*, 9.
Nicotianæ *variæ ſpecies*, 28. *quibus commode miſceatur*, *ibid.*
Nuctiluca, 8.

OBſtructionum *remedia*, 11. 18.
Oleum *abſinthii*, 29. *amygdal.* 27. *aromatum deſtillatum & expreſſum*, *ibid cantharitum*, 38. *carvi*, *caryophyll.* 27. *commune deſtillatum*, 10. *cranil. humani*, 43. *herbar. odorifer.* 27. *fuligînis*, 29. *nicotianæ*, 28. *petrolei limpidum*, 10. *philoſophor.* *ibid.* *ſuccini* 32. *vitrioli*, 4. *ſeqv.* *cupri antipodagricum*, 56.
Opiatum *ex cupro*, 57. *ſeq.*

PAralyſeos *remedium*, 38.
Phoſphorus, 9. 44.
Pilulæ *antivenereæ Autor.* 52.
Præcipitatum *album & rubrum*, 51
Principia *Boylæi.* 3. *Hippocratis*, *ibid.* *Paracelſi*, 2. *Peripatheticor.* *ibid.* *Tachenii Williſii*, *ibid.* *vera*, *ibid.* *eorum examen & requiſita*, 2. 3. 4.

Principium *catholicum Helbigii*, 2. *quorundam veterum*, *ibid.*

Pulvis *antipelepticus*, 47. *Poterii*. 24 *ſympath*. 7.

REgulus *antimonii medicinalis*, 19. *ſeq. vulgaris & compoſitus varius*, 48.

Roſæ artificiales, 16.

SAl commune, 10. *cur decrepitet*, *ibid. depuratum nullum fondit ſp*. 12.

Sal fixum *fuliginis*, 30. *Urinæ*, 44 *ex cap. mort. ſp. nitri*, 8. *prunellæ*. 9. *tartari*, 21. *ex cap. mort. ſp. ſalis ammon*. 36.

Sal volatile *aromaticum*, 30. 31. *cranii hum* 43. *fuliginis*, 29. *plantarum ibid cantbar. Eboris*. 38. *ſuccini*, 32. *ex ſyrupo ſulphuris Williſ*. 17. *Tartari Autor*. 23. *aliorum. ibid. viperar*. 39. *Urinæ*, 43.

Saturnus *vitrificatus*, 50.

Senna *loco tabaci fumigata*, 28. *ſeqv.*

Spiritus *acidos dulcificandi modus C. C. Ebor. Cantharid. ſ. & coagulatus*, 38. *cranii human. ſ. & roſeos*, 43. *fuliginis*, 29. *fumans*, 10 *nitri*, 8. *nitri dulcis*, 9. *nitri ſangvineus*, *ibid. ex nitro & tartaro*, 18. *roſarum*, 16. *ſangvinis human*. 44. *ſale Armoniac ſ ſuccinatus. & fœditus*. 35. *ex ſale ammon. & ſale Tart. ibid. Salis comm*. 9. *ſuccini*, 32. *violarum an detur*, 17. *viperarum*, 39. *ſulphuris vulgar*. 13. *ſeq. inſipidus Autor*. 14. *viridis æris*, 13. *vitrioli*, 4. *ſeq. vitr. martis*, 6. *volatiles oleoſi aromat*. 30. *ſeq. vitrioli philoſophicus*, 45. *Urinæ varius*, 44. *Urinoſus abſinth. &c*. 29, *vini alcoholiſat*. 14. *tartariſatus vulg. & verus*, 15.

Striæ

Striæ *capillares ex sp. vitrioli.* 5.
Stomachicum *medicamentum* 19.
Sudoriferum *egregium*, 24.
Succinum *ex cap mort sp succini.* 33.
Sulphur *antimoni*, 46.
Syrupus *emeticus.* 48. *Sulphur. Willis.* 17. *viol. ib.*
TAbula Smaragdina 1.
Tartarus *vitriolatus, vulg. & Autor.* 6.
Tincturæ variorum. 17. 18. 20. 23. 25. 26. 40. 43. 44. 47. 55.
Tubal Cain *chymicus*, 1.
Turbith, minerale, 51. *seq.*
VAsa *pro destillatione volatilium, qvomodo lutãda,* 33. *seq Autor.* 58 *seq D Trouttbeckii,* 63.
Vernix *nigra Chinensium* 32. *seq.*
Vinum, *Emeticum,* 48. *martiale.* 55. *medicata ibid. seq.*
Venenorum *remedium*, 40.
Vitriolum *spoliare particulis cupreis,* 6.
Viperarum *destillatio* 39. *præparatio apud Venetos* 40. *venenum in qvo consistat, ibid.*
Vitrum *rubrum antimonii,* 49. *seq. per inferior. purgans,* 50.
Ulcerum *remedia.* 10. 33.
Vulnerum *curatio* 7. 38.

FINIS.

SOLI DEO GLORIA!
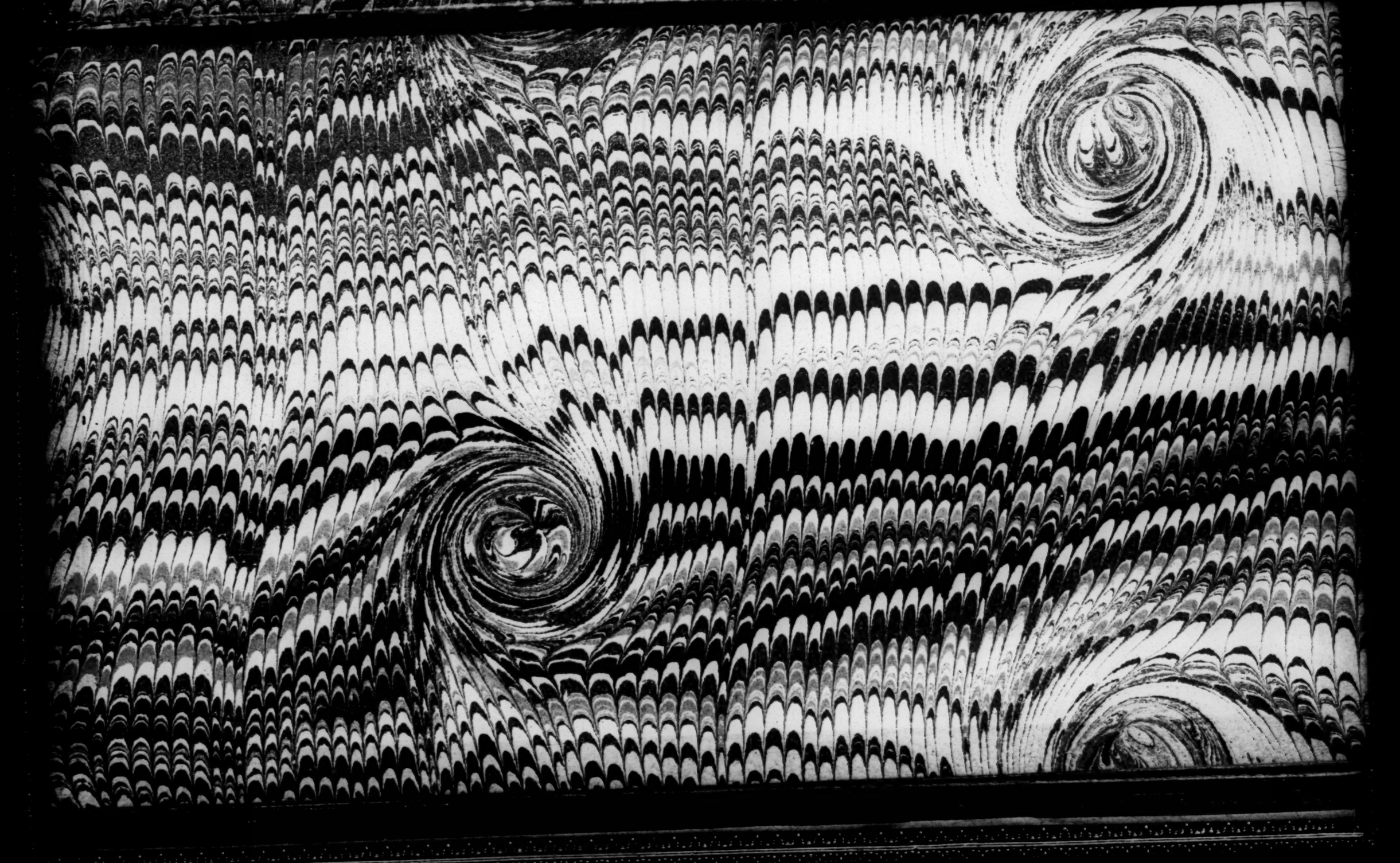
GLASGOW UNIVERSITY LIBRARY: